

COLUMBIA LIBRARIES OFFSITE
CU55097820
884;L37
V. cl. Joannis Laure

Spon dans son voyage de l'Archipel. p. 133. parlant de l'Isle de Delos, dit, Laurenbergius qui a fait des petites cartes de toute l'ancienne Grece, embrouille plus la situation des lieux qu'il ne les demele, les ayant placé plutôt selon son caprice, que selon la verité: aussi est il fort difficile de le bien faire sans avoir esté sur les lieux.

V. Cl.

JOANNIS LAURENBERGI

GRÆCIA ANTIQUA.

Edidit

SAMUEL PUFENDORF.

Johannes Henricius [illegible] Lugd. Bat. 1660.

AMSTELODAMI,

Apud JOANNEM JANSSONIUM. *Anno Christi* cIɔ Iɔc LX.

VIRO ILLUSTRISSIMO

Dno. PETRO JULIO COYET,

EQUITI AURATO,

Sæ. Ræ. Mtis. SUECIÆ Conſiliario Aulico, Secretario Status, & nunc ad Confœderatos Belgas extra ordinem Ablegato, &c.

SAMUEL PUFENDORF,

S. P. D.

GRæcia quondam viris opibuſque florentiſſima, poſtquam inteſtinis primum enervata diſſidiis, & mox à potentioribus ſervitio oppreſſa, ex priſtino vigore in ignaviam fuit devoluta, tandem per inclementiam fati tam miſerandam induit faciem, ut hodie ne rudera quidem veteris felicitatis agnoſcas. Ipſius nationis mores per diuturnitatem atrociſſimi jugi barbarie inquinati; ſplendidiſſimæ olim urbes campus factæ, aut in humiles pagos ſubſedere; & ſors eadem duos illos Græciæ oculos, Athenas & Spartam, quæ minora ſidera, caligine involvit. Antiquæ umbram pulcritudinis, & amiſſarum memoriam opum ſolæ adhuc literæ repræſentant, quæ genitrici ſuæ iſthanc retulere gratiam, ut in animis ſaltem eruditorum funeri ſuo ſuperſtes viveret. Illam ut è Veterum monumentis eo liquidius perſpicere liceret, ſucceſſu haud pœnitendo elaboravit Vir, dum in vivis erat, Optimus juxta

atque Eruditiſſimus Dn. Joannes Laurenbergius. Ejus *Græcia Antiqua*, non uno hactenus fatis admota caſu, cum in manus tandem meas perveniſſet, illa obligatione, qua omnia noſtra bonum ſibi publicum vindicat, adſtringi me judicavi, ne eandem privatis ſepelirem ſcriniis, ſed communi eruditorum uſui exponerem. Hanc ut nomini tuo peculiariter inſcribam, *Illuſtriſſime Vir*, non invitus patieris. A puero Te Geographiæ ſtudium cepit, cujus peritia quondam, cum primum Te Reipublicæ dares, occaſionem præbuit, ut eo penitius introſpiceret, & introſpectas æſtimaret animi dotes Maxima Regina; quas poſtea in graviſſimis negotiis maximarum capaciſſimas rerum Regibus tuis, Patriæque inſigni cum gloria adprobaſti. Mollem igitur aditum & hæc ſibi Græcia apud Te pollicetur, cui alias, quæcunque à publicis vacuæ muneribus horæ ſuperſunt, antiquorum juxta & recentiorum monumentis evolvendis impenduntur; couſque ſtudio laborem minuente, ut quæ cæteros fatigatos à ſe dimittunt, Tibi recreationis inſtar præſtent; cum tamen, queis eruditio tua propius innotuit, iſtud tantum Te egiſſe videri queas. Volupe quoque eſt, dum, quod jure Tibi tuo adſeris, exhibeo, occaſionem dari publice expromendi indicium aliquod obſervantiæ adverſum Te meæ. Quam ſi eo, quo hactenus feciſti adfectu excipere perges, perpetuo Tibi me vinculo obſtringes; quem tum demum ſui non pœnitebit, ſi Tui ſimilium benevolentiam ſortis indulgentia conciliaverit; poſtquam invidioſum eſt, eandem mereri velle.

Lugduni Batavorum, prid. Eid. Quintil.

Anno Christi cIↃ IↃc lx.

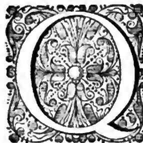
JOAN-

JOANNIS LAURENBERGII

DE

GRÆCIA ANTIQUA INTRODUCTARIA

DISSERTATIO.

Ui tam exiles quadrigas fabricaverat, ut eas musca alis contegere posset, partim visus acumen & manuum dexteritatem, partim imbecillitatem judicii & inane studium ostendit. Cum enim omnes artes vel ad corporis commodum, vel ingenii exercitium ac recreationem inventæ sint, quid prodest illi operi incumbere, è quo ob inutilitatem neque artifici neque possessori ullum provenire potest emolumentum? aut cui usui constructus est currus, quem pulex auriga agitaret, & cui acarus animalculum minutissimum vector insideret? Multò sanè æquiùs arbitror honorem laudemque mereri, qui non minus exili proportione, longè autem majore commodo, universum mundum, aut magnam ejus partem tabulis includunt portatu facilibus, & vel unâ manu occultandis. Neminem namque existimo eò processisse vesaniæ, ut periculis & laboribus refertum vitæ iter, præferre optet securæ & damni atque incommodorum experti vivendi rationi. Duce autem Geographiâ tellurem nobis peragrare licet nil timentibus prædonum insidias, immensumque oceanum absque metu naufragii transmeare. Ut autem in enormis vastique colossi fabricâ, postquam totius statuæ formam ruditer designavit Artifex, alius quidem caput elaborat subtiliùs, alius pectus, alius pedes: tum etiam aliquis æs liquefacit, aliquis rudiorem materiam perpolit, aliquis membra coagmentat: ita in Universi delineatione unusquisque portiunculam sibi arripit expoliendam, & in communem usum conferendam: eam ut puto, ob causam, ut quandoquidem Natura nos fecit mundi

incolas, hujus nostræ civitatis faciem & constitutionem accuratè cognoscere, & non tantùm hodiè florentem ejus venustatem, sed etiam pristinam & jam ætate marcidam speciem veluti revirescentem contemplari possimus. Idque maximè, ut rerum gestarum fides ad posteros transducatur, quæ absque Geographiâ non magis potest illæsa servari, quàm, sanis licèt oculis, objecta corporum simulachra in tenebris obscurissimis discerni. Meruerunt quidem & aliæ regiones ab interitu vindicari, inprimis tamen Græcia, è qua, quicquid reliqua regna & provinciæ splendoris & gloriæ obtinent, si quicquam obtinent, tanquam è speculò defluxit. In hac sapientiæ & literarum incunabula & domicilium: in hac contigit, quodcunque præclarè & strenuè à Græcis ac Barbaris, imò etiam Romanis gestum est. Prima enim expeditio memoriæ tradita, Colchica fuit, quâ nobilissimi è Græcia juvenes ad aureum vellus à barbaris repetendum profecti sunt. Successit huic famigerabile & tam Oratoribus quàm Poëtis decantatum bellum Trojanum, ex eo ortum, quòd Alexander Priami filius adolescens mollis & effœminatus, in urbem Spartanam trajiciens, Helenam, insigni præ aliis pulchritudine conspicuam, abripuisset, cumque magno thesauro in suam abduxisset patriam. Hinc radix & semina belli irreconciliabilis. Arma capit omnis Græcia: Reges in Aulide congregantur: traducuntur copiæ navales ad Ilium. Eversô Priami regnô Cyrus Persarum Rex Græciam recuperatâ libertate lascivientem sibi subdidit, & vectigalem fecit, servitutis jugum imponens effreni & procaci huic genti. Non longo pòst tempore Xerxes Darii filius immensâ militum multitudine impressione in Græciam factâ, navibus Hellespontum operuit, & tanquam ponte stravit: cumque prope Abydum in clivo considens, immodicam exercitus sui magnitudinem è sublimi esset contemplatus, vidissetque Abydenorum campos armatis militibus repletos, & Hellespontum classibus contectum primò quidem ob tantam potentiam beatum se prædicavit: deinde verò animo perpendens, post annos centum è tam inenarrabili hominum multitudine ne unum quidem superstitem fore, humanæ miseriæ condolens affatim lacrymari cœpit: felix si consideratis priùs iis, quæ ante pedes erant, cupiditates in tam longinquum non diffudisset. Post hæc multis præliis superati, variisque bellorum cladibus affecti à Persarum Regibus, recuperatis viribus, mutuis inter se odiis & seditionibus flagrantes, bello Peloponnesiaco omnium peri-

periculosissimo sese implicuerunt; duabus urbibus, Athenis & Lacedæmone, de primatu gloriè decertantibus. Lacedæmoniis subsidio veniebant omnes intra Isthmum, præterquam Argivi, & utriusque partes secuti Achæi; è quibus tamen Pelleænses primò, mox omnes Peloponnesii, à Lacedæmoniis stabant, unaque cum ipsis Megarenses, Locri, Bœoti, Phocenses, Ambraciotæ, Leucades, Anactorii. Atheniensibus adhærebant Chii, Lesbii, Platæenses, Naupactii, pleraque Acarnanum pars, Corcyræi, Zacynthii, cæteræque insulæ ad orientem inter Peloponnesum & Cretam sitæ, Cyclades omnes exceptis Thera & Melo: similiter & Thraces cum Hellespontiis, & ex Asiaticis populis Cares, Dorienses Iones. Hisce auxiliis instructi Græci, cùm intestinis bellis seipsos contererent, Philippus Amyntæ, Macedonum Rex, tanquam è sublimi speculâ occasionem captans, illos inter se invicem dissidentes inopinatò oppressit; primò quidem imbecillioribus contra potentiores auxilia subministrans, deinde verò utrosque sibimet implicatos suæ potestati subjiciens. Denique universæ Græciæ imperium ad Romanos devolutum est, sub Perseo ultimo Macedonum Rege. Postremo divisâ in partes duas Romanorum monarchiâ gloriosissimam coacta est servire servitutem. Ubi nunc splendor ille universam Tellurem illustrans? ubi libertas illa & potentia, qua suopte arbitrio usa vicinis & longè dissitis dominabatur? æternâ nocte exstinctum est mundi lumen: robustissimi leonis vires barbari canis rabies superavit. Et tu, ô homo, angustum vitæ terminum audes deflere, & sub putri Parcarum fuso volvi ævum tuum indignaris: cum expertus sis, terram, imò & cælum caduca esse & fato obnoxia, regna mutari, ætate consumi regiones & populos, illustrem throni imaginem deleri, & nec vestigia nec nomen confracti sceptri permanere. Futi quondam Græcia: fuerunt Athenæ; nunc neque in Græcia Athenæ, neque in ipsa Græciâ Græcia est. Sic pulcerrimi flores excellentem venustatem præcoce & propero fato luunt. Quòd si ex ossium compagine proceritas adeoque concinnitas hominis cognoscitur, veniam mihi polliceor, si sepultæ & penè putridæ Græciæ cadaver erutum in lucem protrahens, ex antiquorum scriptorum monumentis redivivam ejus imaginem ante oculos posuero. Quis vero audaciam animo meo infundet, ut neque metuam, neque exhorrescam ad intuitum tam terribilis spectaculi? quis extergebit mihi lacrymas, quas invito excutit pristinæ,

ſtinæ, quâ olim Græcia floruit, felicitatis, & hodiernæ miſeriæ recordatio? Imo & manuductore opus eſt, cujus moderamine obtritas & ruinis confuſas atque obliteratas vias ingredi, & ſingula exactiùs rimari mihi liceat. Animum igitur mihi addat Apollo; præibunt, ſemitamque prætenſâ manu ſternent Alexandrinus ſenex, & Cappadox facundiæ ſtructor, quorum ille aquilæ inſtar immenſa Græciæ ſpatia mediocri volatu percurrens, fundamentum locavit hujus ſtructuræ; hic vero ceu formica ſingula accuratè perreptans, inſigni varioque ornatu illam perpolivit.

GRÆCIA

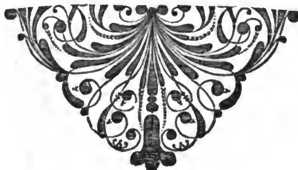
GRÆCIA
Vniversalis.
ILLYRICI PARS.
DACIÆ PARS
THRACIA.
Galatia
PONTVS et BITHYNIA
ASIÆ PARS.
Sinus Adriatici pars
MAGNA GRÆCIÆ PARS
MACEDONIA
ÆGÆUM MARE.
TROAS.
ÆOLIA.
MÆONIA.
THESSALIA.
EPIRUS
Bœotia
ACHAIA quæ PROCIS. HELLAS.
Eubœa
CARIA.
LYCIA.
MARE IONIUM.
PELOPONNESUS.
CRETA.
Rhodus
Corcyra
Scyrus
Stagyra
Pella
Delphi
Corinthus
Argos
Pylus
Lacedæmon
Meridies
Septentrio
Occidens
Oriens

GRÆCIA UNIVERSALIS.

TA comparatum est, ut semper aliquid novi Fatum operetur: ipsaque Fors Fortuna tàm vegeta quàm caduca, tam in ortu emergentia, quàm quæ in occasu deficiunt, pro suo arbitrio inevitabili Necessitatis violentiâ rotet versetque. Intuere Mycenas, primatum apud Græcos in bello Trojano adeptas, & Ninum Regiam quondam Assyriorum, & Thebas Bœoticas ad summam apud Græcos dignitatem evectas: istæ quidem funditus eversæ sunt: Thebæ autem solo nomine superstites, ad Arcem unam & inquilinos paucos sunt redactæ. Parem senserunt sortem Thebæ Ægyptiæ, opulentiâ olim excellentes, & Orchomenus Minyæus, totiusque Græciæ commune emporium Delus: Illæ privati hominis non usque adeò divitis fortunas vix attingunt, Delus autem, si præsidiarios istic in tutelam constitutos excipias, civibus & indigenis penitus destituitur. E Babylone autem, quâ Sol majorem non aspexit, vix quicquam superest. In Carthagine fortuna vires majores, magisque admirabiles, quàm quæ in urbium felicitatem aut calamitatem cadere solent, ostendit. Atque has quidem urbes fatalis vicissitudo in nihilum redegit. alias verò hodie aut heri conditas, in amplissimam beatitudinem, amplexum quasi & dexteram illis offerens Fortuna evexit. Quis, quæso, non novit maximam quondam Græciæ potentiam? hæc in extremam imbecillitatem & infirmitatem redacta, & à fato membratim lacerata, pristinum imperium amisit. Argos certè urbs tempore Heroum cùm ad maximam pervenisset potentiam, unà cum regno ad Dorienses translato favore fortunæ planè excidit: gentem autem Atticam, postquam à bello Peloponnesiaco tanquam à morbo lethali animum recepisset, ac denuò enatâsset, Macedoniorum vires non longo pòst tempore pessum dederunt. Thebas Bœoticas Alexandri furor ex Macedonia proruens, quasi fulmine percussit. Lacedæmoniis autem Epaminondas Thebanus, & post eum Achæorum arma exitio fuerunt: qui quidem Achæi tanquam ex arbore detruncata vixdum in Græcia regerminantes, quò minus sensim adulti crescerent, Imperatorum improbitas, & bonorum virorum inopia obstitit. In Philopœmene autem desiit Græcia bonos progenerare viros. Miltiades quidem Cimonis filius, barbaros in Marathonem descendentes, & Medorum exercitum fundens, factus est primus, Philopœmen autem Craugidis filius postremus Græciæ universæ assertor. Qui verò ante Miltiadem res gestas ostenderunt, Codrus Melanthi filius, Polydorus Spartanus, Aristomenes Messenius, & si quis præterea; suæ quisque patriæ videtur fuisse emolumento, non universæ

Græciæ consuluisse. Post Miltiadem Leonidas Anaxandridæ,& Themistocles Neoclei filius, Xerxem Græciâ expulerunt, hic quidem geminâ pugnâ navali, ille prælio in Thermopylis. Aristidæ verò Lysimachi, & Pausaniæ Cleombroti imperium in Platiensi tenenti prælio, huic quidem perpetrata obstabant facinora, quò minus Græciæ vocaretur benefactor, illi autem quòd Græcis Insulas incolentibus vectigalia imponeret: quorum immunis fuerat antè Ipsa Græcia. Præter hos jam memoratos qui in bello Peloponesiaco impigram navarunt operam jure quis, non servatores Græciæ; sed parricidas potius, ac submersores vocarit. Græcia sanè sæpe nomen suum immutans certissimum dare videbatur præsagium immutandæ potentiæ, & imperii ad finem tendentis, quæ antè ex minima gente in tam amplum accrevit numerum, tantamque multitudinem, ut cùm proprii regni finibus & terminis comprehendi non posset, in totum terrarum orbem dissiparetur, multasque urbes conderent legibus & præclaris institutis instructas. In Italiam enim Græci coloniam deducentes, utrunque occupârunt littus, & oppida Crotonem, Brundusium, Tarentum, & Locros exstruxerunt. In Gallia itidem Phocæorum colonia est Massilia. In Lybia Duce Batto Cyrenen condiderunt. Athenienses indigenis aucti divitiis, Peloponnesum rerum & fortunarum suarum sedem ceperunt: eamque terram primùm Aigialiam vocatam, Ioniam appellârunt. At Heraclidæ cum istuc descendissent, eorum socii Achæi Athenienses ejecerunt, qui Duce Androclo in Asiam commigrârunt.

ACHAIA,

MACEDONIÆ PARS.
Mare Ægæum
Corinthiacus Sinus
PELOPONNESI PARS.
SINVS SARONICVS.
ACHAIA, quæ et HELLAS.
DORIS.
PHOCIS.
BOEOTIA
ATTICA.
EVBŒA.
Athenæ
Megara
Corinthus
Lechæum
Thebæ
Eretria
Chalcis
Opunty
Salamis
Andros
Thera
Ægina
Trœzen
Patræ
Septen- 52 trio
Meri- 52 dies

ACHAIA,

QUÆ

HELLAS.

Nnexa Epiro, Macedoniæ, & Isthmo Corinthiaco regio Achaia & Hellas vocatur. Comprehendit ea Atticam, illiusque partem Megarida, Bœotiam, Phocida, & Locrorum Opuntiorumque præfecturas. Ipsa Attica ab Atthide Cranai filia nomen obtinuit: cùm priùs Actæa nominaretur. Accæum in hac ditione primum fuisse Regem memoria proditum est. Illi defuncto Cecrops Actæi gener in regno successit, cujus filiæ Erse, Aglaurus, & Pandrosus, filius Erisichthon. Hic, cùm ante patrem decessisset, imperio non est potitus, sed Cranao avitum regnum reliquit. Amphictyon verò Cranaum socerum suum vi expulit, ipseque vicissim ab Erichthonio ejusque conjuratis regno exuitur. Hunc Erichthonium à nemine mortalium fuisse progeneratum ajunt, sed parentes ejus fuisse Vulcanum & Terram.

Fluvii in Attica labuntur Elissus & Celtico cognominis Eridanus in Elissum se effundens: hic est ille Elissus, in cujus ripâ Orithya sese oblectans à Boreâ rapta, ipsique matrimonio juncta memoratur, quamobrem ob affinitatem cum Atheniensibus multas barbarorum triremes à Borea fuisse pessundatos. Athenienses autem religionis sanctitate & Deorum cultu supra reliquas gentes excelluerunt. Primi enim Minervam Erganen, & mutilatos Mercurios, & Genium bonorum hominum divinis honoribus affecerunt; unde factum, ut Dii in prælio ad Marathonem & Salaminem ipsis præcipuè opitularentur. Quòd autem pietatis studio cæteros populos superârint, argumento est, quòd expugnato Jovis Olympici templo in urbe Syracusis, nec donarium quicquam absportârint, nec adversus eorum custodem, sacerdotem Syracusanum, injuriosè sese gesserint. In Democratia, sive populari Reip. statu, non novimus ullam gentem plus profecisse, quàm Athenienses. Hi namque in isto regimine eximios fecerunt progressus, prudentiâ peculiari Græcos superantes, & legibus à se latis sanctissimè obsequuti. Atheniensibus aliisque Atticæ partibus finitimi sunt Bœoti. Hi cognomentum suum adepti sunt à Bœoto, ex Ithono & nympha Melampa progenito: Ithoni autem pater Amphictyon fuisse perhibetur. Tenuerant etiam Bœoti olim Thessaliæ partem, atque istic Æolenses vocabantur. At verò qui desolatam Thebanam terram incolebant, veriti ne Athenienses denuò Thebas coloniam deducerent, in societatem cum ipsis coire recusarunt; sed Macedones pro virili sategerunt adju-

tarc. Thebani autem prælio ab Athenienſibus ſuperati, cùm ſuppetias ferrent Platæenſibus, de terminis regionis decertantibus; denuo etiam clade affecti ſunt ad Platæam: auſi nimirum poſtpoſitis Græcorum, partes Xerxis ſequi. Veruntamen ipſi quoque Thebani feliciorem belli eventum experti ſunt, victoriâ potiti adverſus Athenienſes ad Delium Tanagræorum oppidum. Deinceps autem geminâ pugnâ ad Corinthum & Cheronæam à Lacedæmoniis fuſi, mutatâ belli aleâ, eminentiſſimam quàm unquam antea à Græcis Græci habuerant, in Leuctris obtinuerunt victoriam. Denique etiam bello Phocico, quod ſacrum appellârunt, Græci decem integris annis militiæ ſocii interfuerunt. Sed mox ſequutura pernicies divinitus illis fuit ſignificata: nam in fano Cereris Teſmophoriæ, præſagia viderunt omnino contraria illis, quæ contigerant circa tempus Leuctrici conflictus: tum enim araneæ ad templi fores candidas telas texuiſſe deprehenſæ ſunt: at verò invadente terram Alexandro & Macedonibus, nigro opere araneæ veſtibulum operuerunt. Phocicam regionem quæ circa Delphos & Tithoream eſt, priſcam nomenclaturam certum eſt accepiſſe à Phoco, viro Corinthio, Ornytionis filio. Elapſis verò non multis annis claſſe Æginetarum Duce Phoco Æaci filio, in terram Phocicam appulsâ, uſus obtinuit, ut univerſæ regioni nomen Phocidos tribueretur. Hujus terræ ſolum, præcipuè circa Cephiſſum fluvium, eximiè tum arborum conſiturâ, tum ſegetum proventu & ubertate paſcuorum luxuriat: ac proinde hic terræ tractus impenſiùs colitur. Uſurpatum à Græcis proverbium, Phocica deſperatio: quo denotantur temeraria & projectæ audaciæ conſilia, exinde originem traxit. Cùm adverſo Marte bellum gererent Phocenſes contra Theſſalos, Celonem cum velitibus trecentis, hoſtium caſtra ſpeculatum emiſerunt: hi omnes unà cum Duce occubuerunt. Tantum clades illa terrorem incuſſit univerſo exercitui, ut & mulieres & pueros & quæcunque aut vehere aut portare quiſque poſſet, tum & veſtes, & aurum argentumque unà cum Deorum ſimulachris in unum congererent, ingentique rogo exſtructo, viros triginta iſtic relinquerent, ſeriò mandantes ut ſi contingeret Phocenſes in prælio cadere, tum primò mulieres & infantes jugulatos, deinde congregatam ſupellectilem igni accenſo injecta cremarent, ſeque ipſos mutuis vulneribus confoderent, aut ultro in Theſſalorum equitatus morituri irruerent.

MACE-

MACEDONIA.

ILLYRIDIS PARS

ADRIATICI SINUS PARS.

PÆONIA

Odomantica.

Myglonia.

Pieria.

Pelasgicum Argos.

THESSALIA

EPIRI PARS

Thermaicus Sinus

Septen 48 trio

Meri 48 dies

Occidens

Oriens

MACEDONIA.

D summum penè Majestatis fastigium quondam adscendit Macedonia, tum peritiâ rei bellicæ, tum fortunæ favore adjuta: Atque hanc potentiam sub Philippo Amyntæ filio acquisitam, sub alio Philippo, ultimo ejus nominis, perditum iri Sibylla divinitus vaticinata est hoc oraculo:

Gens Macedo, Argeadum sceptro quæ stulta superbis,
Et lucrum & damnum veniet tibi, Rege Philippo:
Ille prior, Reges populis atque urbibus amplis
Præficiet; priscum extremus delebit honorem,
Hesperio simul atque Eôo à milite victus.

Huic, quem dixi, Philippo Amyntæ ad Macedonicum imperium amplissimasque vires perveniendi, non exiguo adjumento fuit simultas Arcadum adversus Lacedæmonios. Cæterùm Pyrrhus cùm Macedoniam superiorem, Thessalosque sibi subjecisset, Jovi in templo Dodonæo Macedonum spolia & clypeos consecravit cum hac inscriptione:

Quæ dites Asiæ potuere evertere terras,
Et tibi mancipii, Græcia, ferre jugum.
Nunc Iovis in templo pendent affixa columnis
Tetrica devictæ Scuta Macedoniæ.

Thessali à Phocensibus multa adversa & contumeliosa passi sunt. Nam circa Hyampolin, ubi regionem suam Thessalos invasuros suspicabantur, hydrias testaceas defodientes, easque terrâ clanculum operientes, equitatum Thessalorum in insidiis præstolabantur. Hi non animadvertentes astutiam hostium, equos super hydrias imprudenter egerunt, à quibus saucii equites, humum prolapsi occubuerunt. Alium etiam dolum contra Thessalos machinatus est Eleus Thellias. Cùm enim in ipso Phocidis aditu hostilia castra constitissent, electi milites quingenti, observato plenilunii tempore, postquam tum seipsos tum arma gypso candido oblevissent, Thessalos noctu adoriebantur. Hinc ingentem Thessalorum cladem memorant exortam, quòd arbitrarentur, non tam hostium versutiâ, quàm divinitus immisso portento speciem hanc apparuisse. Quamvis autem multa præclarè fortiterque in bello gesserint Macedones, non tamen patriis legibus concessum ipsis fuit trophæa erigere. Nam neque Philippus Amyntæ filius de hostibus in Cheronæa fusis, aliisve seu Græcis seu barbaris à se devictis ullum statuit trophæum. Ipsi Macedones asserunt, Caranum Regem suum superatô pugnâ Gisseô, in contermina regione imperante, Argivorum consuetudinem secu-

tum, trophæum de victoriâ erexisse: à leone verò ex Olympo monte proruente istud subversum & penitus fuisse abolitum. E quo facto Caranus se sibi malè consuluisse intellexit, quòd barbaris circumaccolis ansam præbuisset irreconciliabilis erga ipsum odii & inimicitiarum, multoque satiùs esse, neque ab ipso Carano, neque à successoribus in regno Macedonico ullum erigi trophæum: ut eò facilius ad reconciliationem & benevolentiam allici ac pertrahi possent accolæ. Certum hujus rei argumentum est, quòd Alexander neque de Dario, neque de Indicis victoriis trophæa voluerit statuere.

EPI-

Septen- 47 trio

MACEDONIÆ PARS.

ORESTIS.

ÆSTIOTIS

CHAONES

MOLOSSI.

Dodona

Omphalium

THESPRO TI.

THESSALIÆ PARS

Amphi lochia

Dolopes

Almene.

ACARNA NIA.

CORCYRA quæ et PHÆACIA.

ÆTOLIA

CEPHA LENIA

Echinades Insulæ

IONIUM MARE.

Pelopo nesi pars

EPIRVS

Occidens

Oriens

Meri 47 dies

EPIRUS.

Romanis, reliquas gentes bello lacessere consuetis, inter Græcos omnium primos Epirotas, arma intulisse novimus. Diomedes enim ipsumque sequuti Argivi, adversus Æneam hostiliter sese non gesserunt. Atheniensibus autem tum alias regiones, tum universam Italiam invadere in animo habentibus, Syracusana clades obstitit, quò minùs cum Romanis belli aleam experirentur. Alexander verò Neoptolemi filius, è genere ipsius Pyrrhi, sed ætate eô superior, priùs in Lucania obiit, quàm cum Romanis potuerit signa conferre. Pyrrhus igitur Epirotarum Rex primus inter Græcos ultra Ionium mare contra Romanos arma traduxit. Atque hi Epirotæ etiam captâ jam Trojâ, neque classibus magnâ ex parte instructi fuerunt, neque salis usum habuerunt cognitum, cujus rei testimonium præbet Homerus in Odysseâ,

— — — viri nec navibus uti,
Nec sale permiscere cibum aut condire periti.

Epiri incolis, & Ætolis, finitimisque eorum Acarnanibus multa quidem præstò sunt spectatu digna, inprimis autem Templum Jovis in urbe Dodonâ, &

sacra ejus Dei quercus, unaque ex ea arbore vaticinantes Columbæ. Quod si lubitum est ex narratione Græcorum enumerare vetustissimas, & jam à multis seculis virentes arbores, antiquissima omnium vitex est in fano Junonis enata apud Samios; proxima huic ætate Quercus Dodonæa, & Olea in Arce, & ea quæ est in Delo. Tertium autem locum vegetæ antiquitatis meritò sibi vendicabit laurus in Syria. Præter has enumeratas, omnium vetustissima est Platanus in urbe Caphyis. Columbas autem has fatidicas ajunt fuisse Sibyllas, atque inter mulieres primas decantâsse hos versus:

Antè fuit, nunc est, erit & pòst Iupiter idem,
Quæ fructus profert, hanc Matrem dicite, Terram.

Athe-

Atheniensibus quoque, ætate Aphidantis à Jove Dodonæo oraculum his versibus redditum fuit, quô significatur nefas esse supplices non revereri.

Curia sit Martis cura tibi, & ara sororum
Eumenidum; namque huc aderunt cum supplice voto
Spartani, bellô domiti: hos ne confice ferro,
Neu viola: meritò supplex Sacrosanctus habetur.

In terra Thesprotia palus est Acherusia dicta, & fluvius Acheron: labitur etiam istic Cocytus, aquam habens insuavissimam: quæ intuitus Homerus, tum alia de rebus apud inferos poëmati suo inserere ausus est, tum etiam nomina fluviorum infernalium à fluviis in Thesprotiâ desumpsit. Ambraciotas & Anactorios colonos Corinthiorum, Imperator Romanorum Augustus traduxit in coloniam Nicopolis, prope Actium. Hi ipsi Ambraciotæ Minervæ apud Delphos asinum æneum dedicârunt, cùm pugna nocturna Molossos vicissent. Insidias quidem ipsis noctu statuerant Molossi, asinus autem cùm fortè ex agro istuc ageretur, asinam insecutus ac lasciviens, inconditâ voce, & gravi ruditu inclamare cœpit: simulque agaso per tenebras horrendum vociferans, tanto terrore Molossos perculit, ut insidiarum stationem desererent. Ita Ambraciotæ, detectô hostium dolô, Molossos noctu aggressi præliô eos superant.

PELO-

PELO PONNE SVS.

Septentrio 50

SINUS CORINTHIACUS.

ATTICÆ PARS.

Athenæ

Corinthia

Corinthus

SICYONIA

Pellene

SINUS SARONICUS

Ægina

ACHAIA PROPRIA.

Patræ

Dyme

Pholoë mons

ELIS.

Elis

Tegea

Olympia Pisa

Alpheus flu.

ARCADIA.

Megalopolis

ARGIA.

Argos

Nemea

Mycenæ

Epidaurus

Trœzen

Hermione

Lerna palus

ARGOLICUS SINUS.

MESSENIA

Messene que Mesola

Pylus que et Abarinus

Methone

Colone

Corone

Asine

Sphagia

Messeniacus Sinus que et Asinæus.

LACONICA.

Cardamyle

Pherœ

Sparta

SINUS LACONICUS.

Cythera

Cythera insul.

CRETÆ PARS

Phalasarna

IONIUM MARE.

Ce pha leni æ

Echinades Insul.

Ithaca insl. et Dulichi

Strophades

Theganusa

Meridies 50

Oriens

Occidens

PELOPONNESUS.

MAri undique cingitur universa Peloponnesus, præterquam quà ad Corinthicum isthmum continenti adnectitur. Hic Isthmus, ab altera parte Mare prope Cenchreas ab altera prope Lechæum attingit. Peloponnesum verò in insulam redigere aggressi, omnes, antequam opus perficerent, ab incepto desistere coacti sunt. Ubi fossionem inchoârunt, satis adhuc conspicuum est; ad saxosa autem loca non pervenerunt. Primus omnium Demetrius Rex perfodere conatus est: deinde Julius Romanorum Imperator, ac post eum Caligula per Claudium præsidem. Nero autem cum exordium faceret hujus operis, tubâ signum dedit militibus, ipseque erutam terram canistris exportavit. Cnidos verò isthmum jam fodientes Pythia inhibuit: Usque adeò difficile est homini vim rebus inferre divinis. Figurâ Peloponnesus non absimilis est folio platani, in multos cuspides procurrens: unde Dionysius.

— — — Pelopis tunc insula præsto est,
Quæ platani ut folium sinuatur cuspide crebro.

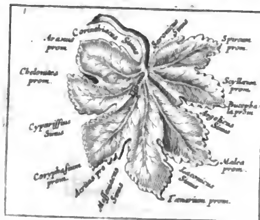
Ad Isthmum primi habitant Corinthii: His ad mare vicini sunt Epidaurii: Epidaurus, Troezen, & Hermione, aliæque Argiæ urbes ad sinum sitæ sunt Argolicum. Hanc regionem attingunt circumaccolæ Lacedæmoniorum, iisque finitima Messenia, quæ ad mare usque procurrit versus Methonen, Pylum & Cyparissios. Porrò ad Lechæum Corinthiis contermini sunt Sicyonii, extremi Argolidis regionis. Hos sequuntur Achæi, maritimas oras tenentes. Ex adverso Echinadum insularum, alterum Peloponnesi latus incolunt Elei: quorum limites Messeniam attingunt circa Olympiam, & Alphei fluminis ostia. Atque hi quidem populi jam enumerati maritimi sunt. Arcades verò penitus à Mari seclusi mediterranea incolunt. Unde & Homerus eos asserit ad Trojam profectos ab Agamemnone naves accepisse, cùm propriis destituerentur. E Taygeta monte tota Peloponnesus conspicua est, quod & Stasimus indicat in Cypriis:

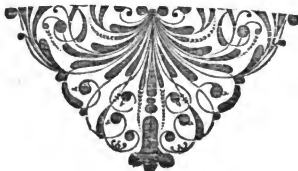
— — — — Illicò Lynceus
Taygeti adscendit pede festinante cacumen,
Vnde oculis sese spectandam præbuit omnis
Insula Tantalidæ Pelopis.

Templorum omnium quotcunque in Peloponne-

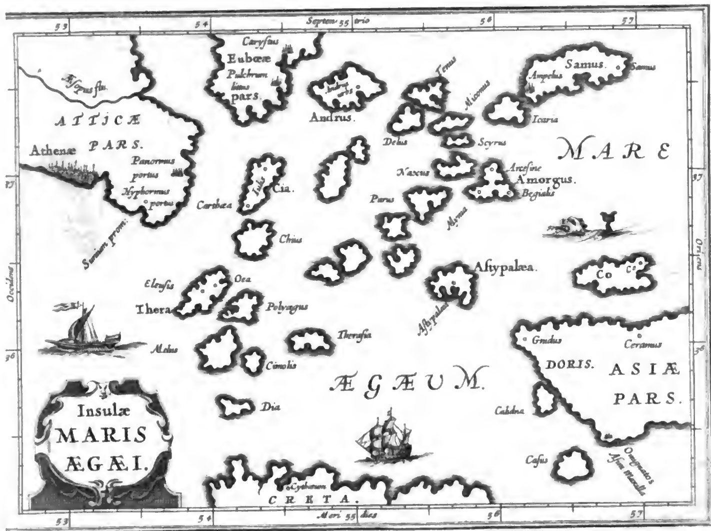
 so

ſo ſunt, ſi exceperis id quod Tegeæ eſt, excellentiſſimum judicatur, tum operis ſtructura, lapidumque precio, tum concinnitate & harmonia Apollinis Epicurii in urbe Cotylio. Tegeatis ſanè Templum Minervæ Aleæ primitus fecerat Aleus; poſtea autem, cùm illud ſubitò igne conflagrâſſet, aliud Tegeatæ illi Deæ exædificârunt, ingens & ſpectatu dignum, cùm Diophantus annuum apud Athenienſes magiſtratum gereret. Hujus templi primus ornatus Doricus eſt, alter Corinthiacus: extra templum columnæ ſurgunt operis Jonici. Architectus eorum Scopas Parius perhibetur, qui plurimas ſtatuas antiquitùs in Græcia fecit. In teſtudinis anteriore latere venatio apri Caledonii, aliaque artificioſiſſimè efficta cernuntur. De decem præcipuis in Peloponneſo urbibus Apelles ſcripſit; quæque in iis viſu digna occurrunt, ea Callimachus Batti & Meſatines filius memoriæ mandavit.

ÆGÆI

Insulæ
MARIS
ÆGÆI.
ATTICÆ
PARS.
Athenæ
Panormus portus
Eubœæ
pars.
Andrus.
Cia.
Chius
Thera
Oea
Polyægus
Therasia
Melus
Cimolis
Dia
Delus
Scyrus
Naxus
Parus
Amorgus.
Astypalæa.
Samus.
Icaria
MARE
ÆGÆUM.
Co
Gnidus
Ceramus
DORIS.
ASIÆ
PARS.
Calidna
Casus
CRETA.

ÆGÆI MARIS INSULÆ.

SI quando capram hædulis hinc inde cinctam, aut torquem gemmis atque unionibus ornatum circa collum virginis vidisti, eâdem specie dices apparere insulas Cycladas procul adventantibus, modico à se invicem separatas intervallo. Inter eas est Parus Archilochi Poëtæ patria. Parii urbem Parium condiderunt, & Thasum insulam Ægei maris. Andrus sita est ex adverso Ephesi, vocata prius Cauron, & Antandros, deinde Epagris & Hydrusa. Memorant Andrii, solenni Liberi patris festo, è templo Dei fluere vinum spontaneum. Fidem hic Græcis si quis largiatur, non erit ei absurdum etiam id credere, quod in re pari Æthiopes, qui sunt supra Syenem, de mensâ Solis narrant: quin & apud Eleos (qui & ipsi Græci) idem contingit. Hi enim peculiari cultus sanctitate Dionysium venerati, certò prodiderunt, Deum hunc quotannis in festivitate Thyorum ad ipsos adventare. Locus ubi id agitur festum, octo circiter stadia ab urbe distat. Istuc tres sacerdotes totidem deportant lagenas, vacuasque deponunt præsentibus tum civibus, tum, si qui forte adsunt, peregrinis. Tum annulis suis Sacerdotes, & alii, quibuscunque volupe fuerit experiri, fores domicilii obsignant. Postero die reversi, sigilla illæsa recognoscunt, & ingressi reperiunt vinô repletas lagenas. Hæc ita se habere tum Eleorum civium honoratissimi, tum peregrinorum fidedignissimi interposita jurisjurandi sanctitate, confirmarunt. In Mycono ultimos Centaurorum ab Hercule interfectorum jacere ajunt, unde proverbium natum. Omnia sub unâ Mycono: &, Myconii calvi: quandoquidem frequens est & oppidò familiare incolis calvitiei incommodum. Tenus urbem habet non admodum amplam, extra urbem nemus visitur, inque eo delubrum Neptuni spectatissimum: in quo lacunaria magni pretii, indicium facientia tum religiosæ pietatis, tum celebritatis & amplissimi conventus hominum istuc ad sacram festivitatem confluentium. Siphnus insula aurifodinas quondam tulit, è quarum proventu Deus decimas jussit Delphos deferri; hi thesaurum exstruxêre, & mandato obsequuti decimas sacras obtulerunt: postquam autem insatiabili avaritiâ fascinati, debitam oblationem intermiserunt, superveniens maris eluvies omnes metallorum fodinas intervertit, penitusque destruxit. Naxus, inque ea urbs cognominis, vinearum feracitate nobilis; unde in ejus numismate expressa cernitur effigies Dionysii barbati, & Sileni poculum gestantis: hoc nomine Satyros appellant ætate provectiores. De Satyris, ut aliquid addam, scriptum

ſcriptum invenimus Euphemum Carem, cùm in Italiam navigaret, tempeſtate & ventorum adverſis flatibus aberrâſſe à via, & in extremas Maris oras navigantibus incognitas delatum. Illic non paucas eſſe inſulas ab hominibus agreſtibus habitatas. Nautæ verò non conſultum eſſe arbitrati iſtuc appellere, cùm de iis fando accepiſſent, & inhabitantium indolem non ignorarent, vi tamen adactos appuliſſe, Satyridas nautæ has vocant inſulas: incolæ ruſi ſunt colore, caudas equinis non abſimiles, nec minores, è clunibus exſertas trahentes. Hi concurſu in navem facto, nullâ emiſsâ voce, in mulieres magno impetu irruebant. Veriti autem nautæ, ne quid deterius eveniret, mulierem barbaram in littus expoſuerunt, in qua Satyri non tantùm conſueto modo & loco, ſed per omnes corporis partes libidinem exercuerunt. In Seripho Dictes ciſtellam è mari extraxit, cui incluſi erant Perſeus & Danaë.

ATTICA.

ATTICA.

Septentrio

Meridies

Occidens

Oriens

52 53 54

MARE ÆGÆUM.

ACHAJÆ PARS.

MEGARIDIS PARS.

SARONICUS SINUS.

Athenæ

Rarius Campus.

Cephissus flu.

Marathon

Oropus

Decelea

Academia

Acharnæ

Sicaminum

Amphiarai facellū

Rhamnus

Eleusis

Cephale

Crocylus

Zoster Minerva

Sunium prom.

Alope

Cerapy

Phalerus portus

Saronicus

Eryhtra

Oenoe

Panactus

Triasium

Colias prom.

Patrocli Insula

Laurea

ATTICA.

Edium mundi locum obtinet Græcia, medium Græciæ Attica, medium Atticæ, omnium urbium urbs illustrissima Athenæ. Acte prius regio hæc vocabatur, & Ogygia, & Ionia, particulâ Isthmi attingens Megarida. Iones cum Corinthiis de limitibus, & præcipuè ad Cromyoniam sitis, concertantes, hac ratione litem hanc inter se composuerunt, ut columna in Isthmo erigeretur, mutuæ reconciliationis inscriptionem ferens: sculptum autem erat in uno columnæ latere:

Hucusque Peloponnesus, haud Ionia:
in altero: *Hucusque haud Peloponnesus, ast Ionia.*

Opimæ & gloriosæ inclytæ Athenæ Græciæ propugnaculum, inquit Pindarus; cui propterea à Thebanis gravissima fuit mulcta irrogata. Verùm Athenienses hanc pro Pindaro mulctam exsolverunt. Inter Sunium & Eleusinem sitæ sunt Athenæ, totius Græciæ receptaculum, insularum choro redimitæ, brachium protendentes accedentibus, in Phalerum portum eos excepturæ. Piræus antiquitus municipium erat, non navale: sed Phalerum (nam hic ut minimum distat urbs à mari) navale habebant. Hinc, ut perhibent, Mnestheus cum classe ad Trojam solvit, & ante eum Theseus; Minoi pœnas daturus de cæde Androgei. Themistocles autem cùm Reip. præesset, animadvertens Piræum commodiore loco situm navigantibus, utpote qui triplici portu pro uno Phalero esset instructus, illis navale hîc paravit, portumque construxit quadringentarum navium capacem: neque enim pauciores in bellum naves emittebant Athenienses. Habent præterea portum Munichiam, à quo nomen obtinuerunt sacra Munichia, & mensis Munichion: De hoc portu Epimenides Phestius Athenienses præmonuit:

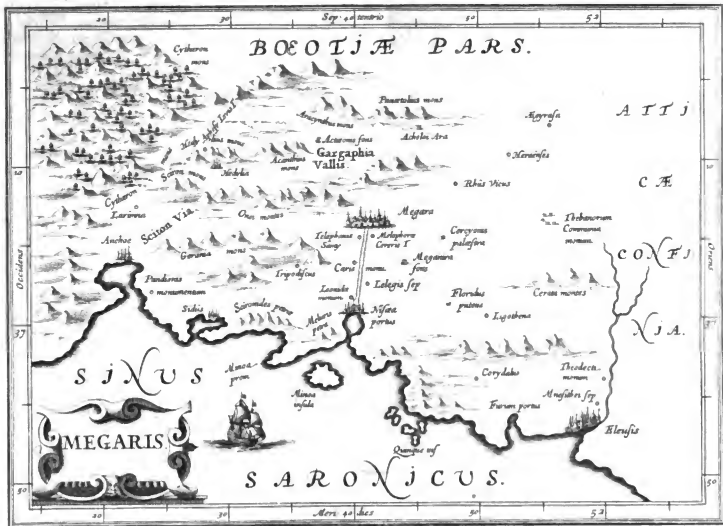
Si, quantum eis Munichia *Sit præbitura damnum*
Athenienses noscerent, *Discerperent minutim*
Hanc panis instar, dentibus, *Totamque devorarent.*

Marathonem oppidum famigerabile facit Victoria Atheniensium: illic enim trecenta Medorum millia à viris vix decem millenis fusa occubuerunt. Audiuntur etiamnum eò loci nocturni hinnientium equorum & militum præliantium tumultus, eorumque spectra apparent: si quis autem de industria & sponte sua ista spectatum iverit, illi infeliciter cedit hæc curiositas: at invitus & fortuitò qui in ista inciderit, illi ex ira Manium nihil evenit adversi. Summo religionis cultu Marathonii venerantur eos, qui in prælio ceciderunt, Heroas vocantes, potissimùm tamen Marathonem, à quo nomenclaturam sumpsit istud municipium: tum etiam Herculem, cui primos se divinum exhibuisse

honorem gloriantur. Narrant incolæ, accidiſſe in ea pugna, ut vir quidam tum ſpecie tum habitu ruſticus appareret, qui barbarorum quamplurimos aratrô interemit, poſteaque diſparuit. Sciſcitantibus oraculum Athenienſibus, Deus nihil reſpondit aliud, quàm ut Heroëm Echetlæum, quaſi Aratricum, colerent. Exiguô intervallô à mari ſupra Rhamnuntem delubrum eſt Nemeſis, quæ Dea præ omnibus aliis Diis infenſam & implacabilem maximè ſe oſtendit hominibus ſceleratis: ac veriſimile eſt ejus ultrice indignatione barbaros Marathonem invadentes fuiſſe cæſos & repulſos. Etenim cùm ſibi non poſſe reſiſtere Athenienſium vires arbitrarentur, per ludibrium ſecum apportârunt Parium marmor, è quo trophæum, tanquam victis jam hoſtibus poſſet parari. Ex eo marmore Phidias ſimulachrum Nemeſis fabricavit, geſtans in capite coronam cervis & victoriæ exiguis ſigillis intextam: ſiniſtrâ tenet ramum mali ſilveſtris, dexterâ phialam cui ſunt inſculpti Æthiopes.

MEGA-

Sep 40 tentrio
BŒOTIÆ PARS.
Cytheron mons
Aracynthus mons
Acteonis fons
Gargaphia Vallis
Achelos Ara
Rhus Vicus
Cytheron
Sciron Via
Megara
Anchoe
Gerania mons
Pandionis monumentum
Tripodiscus
Caria
Lelegis sep
Scironides petræ
Nisæa portus
Floridus puteus
Cerata montes
ATTICÆ CONFINIA.
Minoa prom
Minoa insula
Corydalus
Theodecta monum
Eleusis
Quinque ins
SINUS SARONICUS.
MEGARIS
Occidens
Oriens
Meri 40 dies

MEGARIS.

Finitima Atticæ est Megaris, & ipsa priùs Atheniensium subdita imperio, quod hæreditariâ successione à Pandione Pylas acceperat. Codro autem regnante, Peloponnesii bello Athenienses adorti, cùm nihil præclari suoque nomine digni gessissent, domum reversi sunt, Megaram tantùm à se occupatam, Corinthiis aliisque belli sociis inhabitandam relinquentes. Hoc modo Megarenses mutatis moribus & dialecto, Dorienses facti sunt. Urbem, hoc nomen adeptam arbitrantur, Care Phoronei filio in hac regione imperium tenente: tunc enim primò Cereri Megara exstructa; quâ voce templa appellabantur. In urbe fons est à Theagene exædificatus, ob magnitudinem, ornatum, & columnarum numerum insignis & dignus spectatu; in quem influit aqua Sythnidum nympharum. Asserunt Megarenses, Sythnidas nymphas sibi esse indigenas, & cum earum unâ Jovem concubuisse, è qua & Jove susceptus Megarus, diluvium quod Deucalionis tempore contigit, effugisse dicitur: cùm scilicet in verticem montis Geranii enatâsset gruum sequutus clangorem istic prætervolantium: unde & nomen Geranii à geranis seu gruibus monti inditum. Monstratur præterea focus Deorum Prodomeorum, sive Præstructorum, & non procul inde lapis, in quem deposuisse dicitur Apollo cytharam, cùm in exstruendis muris Alcathoo adjumento esset; hic lapis ab aliquo fortè calculo percussus, sonum extemplò edit pulsatarum citharæ fidium sono non absimilem. Mirum quidem hoc est auditu, multò tamen mirabilius, quod in colosso in urbe Thebarum Ægyptiarum contigit, ubi trajectus est Nili ad Syringas seu fistulas ita dictas. Ibi statua est, Eleus Memnon vulgò appellata: Iste verò Memnon idem esse creditur, qui Ithmandes apud Ægyptios, cujus opus Labyrinthus Memnonius. Statua hæc quotidie oriente sole resonantem tinnitum edit, quem æqualem esse dixeris ruptæ, cùm nimium tenditur lyra, chordæ. Exstruxerunt Megarenses Jovi Olympio thesaurum, in quo præter alia donaria dedicarunt animalcula cedrina, aurô elaborata, & Herculis cum Acheloo luctam. Megaris Reipubl. formam mutavit: Hyperio enim Agamemnonis filius, ultimus Megarensium Rex, cùm à Sandione ob avaritiam & improbitatem trucidaretur: inconsultum rati Megarenses unius imperio subesse, electitium magistratum prætulerunt, ut per vices sibi invicem & imperarent & obedirent. Eam ob causam Æsymnus, nemini inter Megarenses auctoritate secundus, ad oraculum Delphicum profectus, sciscitatus est, qua ratione felici progressu Respubl. uti posset; cui Deus tum alia tum hoc quoque responsum dedit, tum demum Megarensibus prospera omnia eventura, si plures adhibituri essent in consilium. Hoc illi

illi effatum de mortuis interpretati, curiam exſtruxerunt, ita ut intra ejus ambitum Heroum ſepulcha clauderentur. Niſæa Megarenſium navalis eſt ſtatio, cruribus utrinque protenſis urbem attingens. Prope illum Scironia ſaxa viam circa littus intercludunt: adeò enim propinqua eſt via his ſaxis, ut propter imminentem montem pedibus nequeat uſurpari. Hic geſta dicuntur quæ de Scirone Pityocampte prædone à Theſeo interempto populari fabulâ narrari ſolent. Eleuſis Megaridem finitimam habet. Græci antiquiores, quantum ad religionem & divinum cultum pertinet, ſacra Eleuſinia tantò exiſtimârunt reliquis honoratiora, quantò Dii Heroibus præcellunt. Gargaphius, regiuncula eſt in confinibus Bœotiæ, ubi Actæonem fama eſt vidiſſe Dianam in fonte lavantem, ac propterea à canibus dilaceratum. Veriſimile autem eſt, canes furore, & immiſſâ divinitus rabie efferatos, hanc cædem perpetrâſſe.

BOEO-

BŒOTIA SUPERIOR

Septe ntrio

Meri dies

Occidens

Oriens

THESSALIÆ PARS.

OPONTIJ

LOCRI EPI CNEMIDII

BŒOTIÆ Inferioris pars.

PHOCI PARS.

PETRACHVS Regio

Scarphea

Thermopylæ

Clyte

Eretria

Cnemides

Lenchiton

Talantes

Throniuum

Orosium

Boagrius flu.

Aba

Nyampolis

Musarum ebolus

Opus

Medea

Elatea

Asopus flu.

Lebadia

Diana Cranea

Olizon

Chalcos

Carma

Cephissus flu.

Amphiclea Ophitea

Charops

Onchestus

Chæronea

Leuctra

Platea

Aspledon

Coronea

Andreis

Phlegia

Tiresias fons

Narcissi fons

Orchomenus

Alcarthus

Cyrtones

Ascre

Pythia

Crissa

Salone

Thisbe

Cresa

Stoma

Pagæ

Mychus Sinus

Isthmus Pelo ponnesiacus

Anchoe lacus

Alalcomenæ

Tenericus

Copæ

Anemoria

BOEOTIA
SUPERIOR.

IN Bœotia quam maxime celebris est Helicon mons, Musis sacer, omnium Græciæ montium feracissimus, arboribus undique circumvestitus. Ajunt ejus accolæ nullam istic herbam virulentam, nullam radicem hominibus lethalem germinare: quin imò serpentibus, si qui illic pascuntur, venenum imminui aut obtundi: & si quis ab aspide demorsus herbis hic natis utatur, eum mortis periculum effugere, non aliter quàm si Psyllos, è Lybica gente, aut aliud præsentissimum adversus virus medicamentum adhibuisset. Primi Ephialtes & Otus Musis in Helicone rem divinam fecisse memorantur, montemque Sacrum appellâsse. Eos etiam Ascram extruxisse, de qua re Hegesinous in poëmate Atthis vocato, ita loquitur:

Ascra concubitu fruitur Neptunus amata,
Ipsi quæ peperit circumlabentibus annis
Oeoclum Aloeiadis socium, cùm conderet Ascram
Irriguam scatebris, imas Heliconis ad oras.

In Helicone simulacrum est Eupheme Musarum nutricis, & Lini in scientia Musica maximam adepti gloriam, tam inter eos qui suo tempore, quàm qui ante eum floruerunt Ibidem Apollo æneus visitur, & Mercurius cum eo de citharâ certans; nec non Thamyris etiamnum cœcus, Lyram confractam palpans, & insidens Delphino Arion: tum & Hesiodus citharam in genibus tenens, plurésque aliæ effigies hominum in Musica excellentium. Superat autem reliqua omnia in hac regione conspicua Trophonii antrum & Oraculum. Hoc qui consultum veniunt, ritus istiusmodi eos observare convenit. Postquam alicui constitutum fuerit in Trophonii antrum descendere, primum aliquot dies conclavi in ædificio Bono genio bonæque fortunæ consecrato includitur, illic aliquamdiu commoratus, tum alia recipit expiationum genera, tum à calidis lavacris arcetur: sed fluvio tantùm abluitur Hercynnâ:

 carnes

carnes ipsi è victimis affatim conceduntur. In singulis sacrificiis præstò est aruspex, cæsarum victimarum cadavera inspiciens, atque exinde vaticinans ingressuro, an jam placatus & propitius Trophonius illum sit suscepturus. Hac verò serie rituque descendit. Primùm noctu ad Hercynnam deducitur à pueris duobus, in oppido natis, tredecim circiter annorum, (Hermas eos vocant:) ab his oleo perungitur, ac lavatur: Illinc non continuò adOraculum,sed ad aquæ fontes illum comitantur sacerdotes, ubi bibere jubetur oblivionis, ut appellant, aquam, cujus vi rerum omnium, de quibus antè fuerat sollicitus, oblivio ipsum incessit: deinde etiam aquam Reminiscentiæ haurit, ut quæ intus contigerunt, possit memorare. Postquam contemplatus fuit simulacrum (quod Dædalus fabricâsse creditur, nec cuiquam monstratur à sacrificulis, præterquam iis, qui Trophonium adituri sunt) cum religiosa votorum conceptione ad Oraculum accedit, togâ lineâ, quam tæniæ circumcingunt atructus, & crepidas pro more regionis indutus. Descendenti occurrit cavernula inter pavimentum & laqueare, latitudine duarum spithamarum, altitudine, ut conjicitur, unius spithamæ; quò cùm perventum est, inclinat sese humum, massas ferens melle subactas, tum pedes cavernulæ inserere, genuaque intrudere, & ipse unà insequi conatur: extemplò totum corpus vi attractum cum genibus intrò abripitur, non aliter ac maximus & rapidissimus fluvius, vorticibus suis correptum hominem è conspectu subducit.

BŒOTIA
INFERIOR.
EVBŒÆ
PARS.
ACHAIÆ
PARS.
Thebæ
Athamantis
campus.
SYRMA ANTI
GONES. Regium
cula.
Euripus
Chalcis
Oropus
Aulis
Harma
Sicaminum
Alarus
Erythræ
Tydei sep.
Medeon
Cranaé
Delium
Cynus
Anthedon
Lonchas
Dryope
Alæ
Acraphia
Phocæ
Eleon
Talantes
Larymna
Ocalea
Carison
Hyle
Eutresis
Nissa
Locri
Glisas
Thermodon
Aspledon
Aulis
Mycalessus
Oedipodum
fons
Cadmi sepulc.
Ismenus
Septē
trio
Meri
dies
Occi
dens
Orie

B OE O T I A
INFERIOR.

DÆdala festum celebrant Bœoti, & Junoni Desponsatæ rem sacram faciunt, cujus statuam in Platæensium urbe, sedentem fabricavit Callimachus, cognominis origo ex hoc eventu nata est: Juno aliquando Jovi irata in Eubœam secessit: Jupiter cùm eam non posset placare, Cithæronem adiit, tunc temporis Platæensibus imperantem, nemini sapientiâ & versutiâ secundum. Hic Jovi consilium dedit, ut ligneum simulachrum plostello impositum, & vestimentis contectum, à bovibus juberet circumagi, dictitans Plateam esse, Asopi filiam, quam ducturus esset in matrimonium. Hoc Cytheronis monitum cùm exsequeretur Jupiter, eaque res ad Junonis credulæ aures perveniret, ipsa extemplò accurrit, & juncta plaustro, veste simulachri consciſſâ, postquam loco novæ nuptæ ligneum simulachrum reperiſſet, lætô animô se deceptam intellexit, & cum Jove illico rediit in gratiam. In memoriam hujus reconciliationis Dædala festum celebrant; nam lignea sigilla antiquitùs vocabantur Dædala.

Thebaidem regionem primò incoluisse Ectenas ajunt. Eorum autem Regem fuiſſe Ogygium, virum indigenam, à quo Thebæ apud nonnullos Poëtarum Ogygiarum cognomentum sibi acquisivere. Cadmus autem oppidum ab ipso Cadmeam vocatum condidit. Accrescente verò urbe, ad inferiores Thebarum partes Cadmea Arx est constituta. Amphion autem & Zethus urbi nomen imposuerunt Thebæ, propter affinitatem cum Thebâ Promethei filia. Huic sententiæ astipulatur Homerus in Odyſſeâ:

Turribus hi primùm & portâ septemplice Thebas
Cinxerunt; neque enim fuerant sine turribus ausi
Incolere hanc, quamvis præstantes viribus, urbem.

Quòd autem Amphion mœnia ad lyræ cantum extruxerit, ejus rei Homerus nullam facit in operibus suis mentionem. Excelluit sanè Amphion Musicæ gloriâ, & Lydorum harmoniam eô tempore quô Tantalus floruit, ab ipsis didicit Lydis, & tres insuper chordas à se inventas prioribus quatuor adjecit. Thebanis in circuitu mœnium veterum portæ erant septem, quarum hæc recensentur nomina: Electrides, Prœtides, Neitæ, Hypsistæ, Cenæa, Ogygia, Homoloides. Quòd autem Thebis Apollini Polio tauri immolabantur, de ea re hæc est Thebanorum narratio. Cadmo Delphis in terram Phocensium eunti, Bos facta est Dux itineris. Bovem autem illam à Pelagontis bubulcis precio redemptam

demptam in utroque latere ajunt fuisse insignitam notâ candidâ, Lunæ imagini, cùm circulum suum explevit, non absimili. Fatale autem fuit Cadmo, ejusque sociis, ex oraculi monitu, eò locorum considere, ubi bos è lassitudine procumbens mugitum edidisset. Ab illa bove dicunt regioni nomen inditum Bœotiæ. Ephorion autem aliam hujus appellationis originem addit, cùm ita inquit:

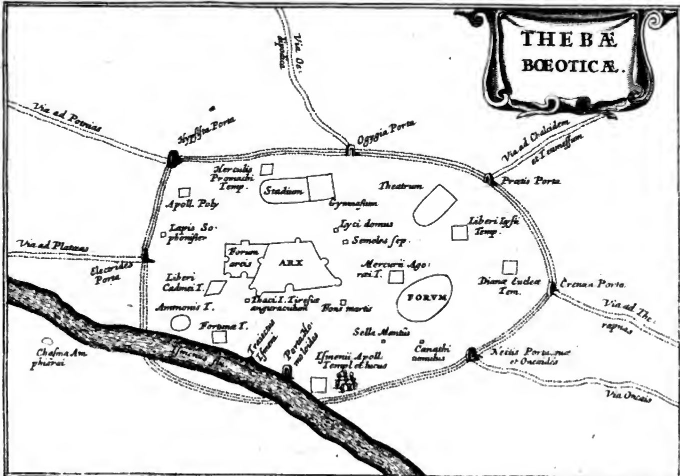
Vt cum Bœoti natis oracula pandat,
Quem compressa olim Neptuno protulit Arne,
Idque recens nato nomen tribuere bubulci,
Quem patrio expositum fortè invenere fimeto.

Zetho & Amphioni commune monumentum in exiguo terræ tumulo constitutum est: hinc Tithoreæ in Phocide cives, quotannis particulam surripere laborant, eo anni tempore, quo Sol signum Tauri percurrit. Tum enim si glebam inde sublatam Antiopes monumento circumfuderint, ager Tithorensium fœcundior redditur, Thebanorum sterilior. Hoc ita evenire ex Bacidis oraculo sibi persuasum habent, quod est hujusmodi.

Cùm sibi vota dari Tithorensi à cive videbit
Zethus & Amphion, tumuloque piamina ferri,
Sol ubi siderei percurrit cornua Tauri,
Tunc urbi caveas fata impendentia, sortemque
Adversam.

PHOCIS.

THEBÆ
BŒOTICÆ.
Via Ogygia
Via ad Potnias
Hypsista Porta
Ogygia Porta
Via ad Chalcidem et Teumessum
Proetis Porta
Herculis Promachi Temp.
Stadium
Gymnasium
Theatrum
Apoll. Poly
Lyci domus
Liberi Lysii Temp.
Lapis Sophronister
Semeles sep.
Via ad Plataeas
Forum arcis
ARX
Electrides Porta
Mercurii Agorai T.
Liberi Cadmei T.
Dianae Eucleae Tem.
Crenaea Porta
FORUM
Ammonis T.
Fons martis
Via ad Therapnas
Fortunae T.
Sella Mantiis
Chasma Amphiarai
Ismenus flu.
Traiectus Ismeni
Porta Homoloides
Ismenii Apoll. Templ. et lucus
Canathi
Neitis Porta quae et Oncaides
Via Oncais

PHOCIS.

Sep 40 tentrio

Erineus
Boagrius flu.
Elatea
Cranea
Minervæ T.
Cranius mons
Olyzon
Chalcis
Arachebus
Boium.
DORIS.
Olenus
Patrona
Charadrus fl.
Cephissus fl.
Amphiclea
Corax mons
Ocalea
Tithronium
Charadra
Ophites
Erissus
TRONIS
regio.
Lilæa
Lycorea
Parnassus mons
Echidamia
Ebelium
Corycium antrum
Castalius fons
Parnassus mons
BOEO
Cenetium
Carmea
Ioris Panto-
cratoris
Evenus flu.
Amphissa
Dryma
Ledon
Andrus
Calydon
Atalantæ
Signum
Heros Ductoris
ædes
Dicamina
Dianæ T.
Ambryssus
Phoceum
Plegra
Milchearon Dearium
Daulis
Concilium
TIÆ
Lemnæus
Helicon mons
EPI
Silva Ca-
lydonia
Ledæ
Panopeum
Via Scissa
Nemus
et templum
Neptuni
Lai monu-
mentum
Termessus flu.
Oriens
Occidens
Argos
Neon
Crocyleum
Æsculapij T.
Pythia
PARS
RI
Canope
Hydronesus
Lari mon.
Delphi
Pytho
Ætosthenia
Olanus
Poidamea
Archagetus.
I. Æsculapij fanum
Tithorea
Tichium
Isidis Adytum
Elatea
Crissa
Salone
PARS.
Oligonium
LOCRI.
Peribolum
Isidis
Thracis
Medeon
Chalcosa
Cirrha
Hercules
Bulea
Diane I.
Glaucus
Steria
Opodeum
Naupactus
Anticyrrha
OZOLÆ.
Locris
Molycria

Me 40 ridies

PHOCIS.

Emorabilium in Helicone rerum explicatio, Parnassi etiam memoriam Musis excitavit. Agite Deæ, amicissima mihi Numina, in Corycium antrum me introducite, antrum divinitate & excellentiâ stupendum, supra omnia antra illustre, quotquot aut Tellus sustinet aut Oceanus fluctibus suis circumdat, seu inter barbaros sint seu inter Græcos. Si spectes antrum Steanos vocatum, ad flumen Peucellam in Phrygia situm, si id quod Themisones ostentant, si quod est apud Hylas Magnetum: omnia hæc nominis famâ superat antrum Corycium. Ingresso hoc antrum, absque face aut lucernâ longissimo tractu licet progredi. Amplum satis est & prolixum spatium inter imum solum & superiorem fornicem, multique manant è fontibus suis rivuli scaturientes, plus tamen aquæ è laqueari delabitur, passimque apparent destillantium guttarum vestigia. Parnassi accolæ sacrum esse Nymphis Coryciis, inprimis Pani asseverant. Sed in Præsidis vestri domicilium descendamus, ô Musæ, umbilicum & medium terræ jugum. Stupet animus consideranti sanctitatem Templi, humanâ voce explicari invalidam, ac fide pene majorem, & donariorum affluentiam. Crœsus Lydorum Rex clypeum aureum hic dedicavit Minervæ PronϾ: idem mille lateres è solido auro Delphos misit, è quibus aurea ara Apollini exstructa. Communi autem impensâ à Platæensium manubiis Græci consecrarunt aureum tripodem, draconi insistentem æreo. Fertur & Themistocles Delphos profectus è spoliis Medorum Apollini sacrum obtulisse munus: inquirenti an intra Templum collocari vellet, seriò id prohibuit Pythia, sed extra templum auferri mandavit. Oraculi versus hi sunt:

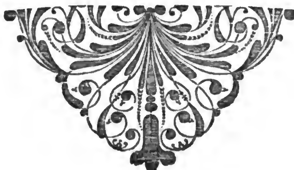
Ne pulchra intuleris nostro donaria templo
Exuvias Persei: quin omnia protinus aufer.

Audi etiam magnæ libidinis donarium. Phrynes meretricis simulachrum deauratum adolescentes libidine corrupti Delphis dedicarant: hoc confecerat Praxiteles, ipse etiam rivalis, & amator mulieris. Erat autem Phryne tam eximiæ pulchritudinis, ut ab ea nuda exemplar ceperint tum Apelles, cùm pingeret Venerem è mari emergentem, tum Praxiteles cùm sculperet Venerem Gnidiam. Inscriptio simulachri est PHRYNE EPICLIS F. THESPICA. In vestibulo templi leguntur utilia humanæ vitæ monita & sententiæ conscriptæ à viris, quos Græci Sapientes vocârunt; Hi Delphos profecti Apollini dedicarunt hæc passim decantata Dicta, Nosce te ipsum, & Ne quid nimis, aliaque similia. Est præterea istic Homeri statua, æreæ insistens columnæ: & ipsi datum oraculum,

 Felix

Felix atque miser, nam sors te ad utrunque creavit;
Tu patriam quæris; tibi matria, patria non est;
Insula Ios matris patria est, quæ lumine cassum
Excipiet: sed tu puerorum ænigma caveto.

Videtur sanè multorum insidiis & depeculationibus sceleratorum hominum expositum fuisse Templum Delphicum. Nam & Eubœensis latro Crius, & posterâ ætate gens Phlegyarum, tum etiam Pyrrhus Achillis filius sacrilegas ipsi manus intulerunt, similiterque magna pars copiarum Xerxis, & Phocensium magnates, qui maximè omnium & diutissimè diripiendis Dei divitiis incubuerunt; & Gallorum exercitus, aliique plures sacrilegium perpetrare ausi sunt: quos inter Nero quoque numeratur, nullum scelus intentatum relinquens, & Apollini subtrahens quingentas statuas æreas tam Deorum quàm hominum. Attingit Phocidem regio Locrorum cognomento Ozolarum, cujus nominis origo hæc esse dicitur: Oresthi cùm Deucalion his in oris teneret imperium, canis fœta loco catuli lignum enixa est, quod cùm Oresthes in terram defodisset, ex eo, Vere ineunte, progerminavit vitis, à cujus ozis seu ramulis, gens illa adepta est cognomen Ozolarum. Diversus est aliorum de hac re sermo; quòd nimirum primi indigenæ, ignari artis textoriæ, ferarum pellibus crudis & nondum subactis ad propulsandam frigoris sævitiam se operuerint, hirtam ac villosam partem venustatis causa exterius convertentes: unde contigit, ut fœtidus paulatim putrescentium pellium odor etiam corpori gestantium impertiretur: Hinc Ozolæ, ac si dicas, Olidi sunt vocati.

CORINTHIA
et
SICYONIA.
Seyte ntrio
BŒOTIÆ
PARS.
Simidis reg.
Crommyonia
SARO=
Salamis
NICUM
MARE
CORIN=
THIACUS SINUS.
Stadium
Lechæum
Cenchreæ
Veneris fanum
Acrocorinthus Arx.
Corinthus
Sicyon
SICYO=
NIA.
Titania
regio.
ARANTIA.
TITANIS.
ARGIÆ PARS.
Hebes Templum
Occidens
Oriens
Meri dies

CORINTHIA ET SICYONIA.

Ubortâ inter Neptunum & Solem contentione de dominio terræ Corinthiacæ, electus utrinque arbiter Briareus sententiam tulit, ut Isthmus, & quæ sunt citra Isthmum, Neptuno cederent: arx autem, & reliqua supra urbem, Soli assignarentur. Ephyram Oceani filiam in hac terrâ primitus habitâsse perhibet Eumelus Amphilyti filius, in commentatione Corinthiacâ, quæ Bacchiades inscribitur. Postea autem Marathon Epopei filius, Aloëi nepos, Solis pronepos, improbitatem & contumeliam à patre illatam fugiens, in maritimas Atticæ regiones concessit: defunctoque Epopeo redux in Peloponnesum, distributô in filios imperiô, remigravit in Atticam, quæ tum à Sicyone Asopiæ, sed à Corintho Ephyrææ, nomen adepta est. Corinthii autem in Achæorum concilium recepti, belli contra Romanos consortes facti sunt, quod Critolaus Achæorum Imperator electus, illis indixit. In Corinthiaca terra præter alia etiam Cromyon est, in quo enutritum ajunt Pityocampten Thesei: & circa illum pinus reperitur prope littus: inque ipso Isthmi introitu locus ostenditur, quem occupaverat Sinis, latro famosissimus; qui vi deflexis ad terram duarum pinorum ramis, pugnâ superatos alligare solitus est: mox cùm in suam naturam reversæ arbores violento impetu sursum ferrentur, neque vincula usquam cederent, sed utrinque arctissimè adhærerent, alligatus ad eas arbores crudeliter discerpebatur. Verùm eodem supplicii genere à Theseo Sinis fuit sublatus. Spectatu digna in Isthmo occurrunt Theatrum, & stadium seu curriculum è candido marmore: ibidem est & adytum, in quo descensus datur in cavernam subterraneam, ubi absconditus est Palæmon: Si quis vel Corinthiorum vel peregrinorum istic pejeraverit, nullâ arte effugere potest perjurii pœnam. Cùm Græci, tempore belli Persici à Xerxe gesti; crebros in Peloponnesum excursus facerent, tutiores se fore ab irruptione Persarum rati, communi calculo decreverunr utrumque mare connectere. Atque huic labori cùm innumeri homines assiduè ac perseveranter incumberent, intra paucos dies murus exstructus fuit, quem Examilium vocârunt. Isthmici ludi neque eversâ à Mummio Corintho cessârunt, sed quamdiu urbs erat deserta, Sicyoniis Isthmica agere injungebatur: eâ autem redintegratâ, pristinis incolis & civibus honor

nor iste fuit restitutus. Corinthiorum duo navalia Lechæum & Cenchriæ appellantur. Existimant eos esse genitos è Neptuno & Pirene Acheloï filia. Veruntamen in poëmate Magnæ Eoeæ inscripto, Oebali filiam fuisse legimus Pirenen. Sicyonorum Corinthiis finitimorum de suâ ditione popularis est opinio, Ægialeum indigenam primum illam inhabitâsse. Propinquus Sicyoni fons est in antro, cujus aqua non è terra scaturit, sed ex antri culmine defluit, & propterea fons vocatur stillans. Sunt & alia in illa urbe eximia ac memoranda, inprimis tamen templum Apollinis Lycæi, nomen istud ex ejusmodi eventu adepti. Cùm lupi crebrò in greges irruerent, adeò ut nulla ex ipsis proveniret fœtura, Apollo aridum lignum civibus monstravit, cujus corticem inunctum unà cum carne bestiis illis objecit, quæ ut escam gustaverant, protinus ex ejus esu interierunt. In Sicyonia regione mons est, ubi Titanem primò habitâsse, ipsumque Solis esse fratrem, & ex ipso regionem Titaniam vocari perhibent accolæ. Meâ certè opinione Titan peritissimus fuit in observandis Anni ætatibus, oppidoque gnarus, quo tempore Sol semina atque arbores ad incrementum, fructus ad maturitatem perducit: exinde arbitror Solis fratrem vocatum. Descendentibus ex hoc monte Ara occurrit Ventorum, in in qua statuta nocte quotannis Sacerdos solemniter Ventis sacrificat, nonnulla ad quatuor foveas arcana peragens, iisque Medeæ incantamenta quædam admurmurans, placaturus his sacris ritibus Ventorum sævitiam. Non procul ab urbe Phliasiorum est nemus cyparissinum, & fanum in eo antiqua religione venerandum, consecratum Deæ Ganymedæ, quam postera ætas Heben vocavit: huic Deæ tum alii præstantur honores, tum potissimum ad supplicum tutelam pertinentes: quicunque enim huc supplices confugerint, illis impunitas conceditur. Captivi autem vinculis exsuti, compedes arboribus istius silvæ cum voto appendunt. Celebrant etiam ferias annuas, quas ab hederarum succisione Cissotomas appellant. Eumelus Annales Corinthiacos conscripsit.

ARGIA.

ARGIA.

Septentrio

Meridies

Occiens

Oriens

SICYONIÆ PARS.

CORINTHIACI SINUS PARS.

ARCADIÆ PARS.

LACONICÆ

PARS.

Ventorum Templ.

Cyparissoum

Cleona

Silva Nemeæ

Stymphalis lacus

Tretum

Phlius

Nemea

Spelunca Nemeæ leonis

Piras lacus

Piras fl.

Cleona

Thalami filiarum Proeti

Medea ab Methena

Epidaurus

Nouem Insulæ Pelopis

Prolymna regiuncula

Lilea

Chaon mons

Mycenæ

Acrea mons

Euboea locus

Arachnæus

Tholus

Hyrnetium

Olea

Argos

Prasiæ

Argos

Perses mons

Nemeum

Dulymi

Æsculapij fanum

Ara Servatorum

Ornea

Lyrceum

Inachus

Lessa Vicus

Lerna urbs

Oenoe

Diana de...

Mycone palus

Nemus et Templ. Minervæ Saitidis

Athene

Neris

Tityi mons

Lerna palus

Artemisius mons

Hermes Lapides

Parthenius mons

Sohs I.

Melanidis Veneris Temp.

Dioscuron anacton

Temenium

Nereæ

ARGIA.

Illustre Pietatis in matrem, & in fœmina generositatis exemplum nobis præbet Argia: Nam

Effœtam matrem Cleobisque Bitonque trahentes,
Subdiderant sacro propria colla jugo,
Templa ad Iunonis. Populi hanc dixere beatam,
Ipsaque gavisa est de pietate parens.
Dii facite, exclamans, ut felicissima natos,
Quæ possunt hominem fata beare, beent.
Sic factum. In somnis animam efflavere jacentes.
Non poterant majus Dii dare nempe bonum.

Horum fratrum imagines in templo Apollinis Delphici suspenderunt Argivi, & in urbe Argis è marmore fabricatæ eorum statuæ cernuntur, trahentium ad Junonis templum rhedam, cum insidente matre. In eadem urbe Telesilla, quæ cantica composuit, columnæ insistens ostenditur. Ad pedes ejus libri jacent projecti: ipsa ad galeam oculos vertit, quam manu prehensam capiti imponere velle videtur. Celebre nomen est Telesillæ, tum ob præclaras virtutes, tum etiam ob excellentiam in Poëtica: Generosi animi specimen edidit, cùm Argivi majore, quàm verbis enarrari potest, clade essent afflicti à Cleomede Anaxandridæ filio, & Lacedæmoniis, nonnulli eorum in pugna occubuerunt, nonnulli in Argi lucum confugerant supplices, quorum quidam ad pacis conditiones accipiendas egressi, seipsos ultrò stiterant, qui immaniter fuerunt violati & occisi: reliqui, subdolè secum agi cùm comperissent, lucum ac seipsos unà concremârunt. Ibi tum Lacedæmonii exercitum ad urbem Argos civibus vacuam & virili robore destitutam, duxerunt. Telesilla autem tum incolas servos, tum impuberes & decrepitos, & quicunque per ætatem armis ferendis essent inhabiles, ad urbis muros ablegavit occupandos: ipsa ex ædibus civium ac templis arma comportans, fœminas omnes integra ætate & robore iis armavit, & ea parte collocavit, qua hostes invasuros urbem suspicabatur. Lacedæmonii jam impressionem facientes, cùm animadverterent mulieres clamore bellico minimè exterritas, sed virili animo pro patria præliantes, secum perpendere cœperunt, si fœmineo sexui cladem intulissent, plenam invidiâ hanc fore victoriam: Si verò ipsi superarentur, cum dedecore se discessuros, à conflictu cum mulieribus maluerunt abstinere. Hoc militare facinus Pythia jam pridem prædixerat his aut similibus versibus, ab Herodoto consignatis:

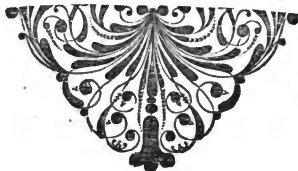
Imbelles generosa viros cùm fœmina vincet,
Et celebrem quondam Argivis extinguet honorem,
Multa Argivarum lacerabunt unguibus ora.

Mycenas Perseus condidit. Hic Argos reversus cùm puderet infamis homicidii in Promethorem commissi, cum Megapenthe Præti filio egit, ut regna inter se commu-

commutarent. Accepto igitur hic illius regno Mycenas exstruxit: Istic enim ipsi exciderat myces seu gladii capulus, quod ipsi datum fuerat augurium condendæ urbis. Audivi alios memorantes, Perseum cùm siti premeretur, myceta seu fungum humo sustulisse, ac mox inde erumpente aquâ jucundè refectum, nomen loco illi dedisse Mycenas. Epidaurus ab incunabulis Æsculapii famam laudemque meruit. Sunt quidem qui in Messenia Deum illum natum asserunt, sed longè illi à veritate aberrant. Apollophani enim Arcadi Delphos eunti, ac Deum sciscitanti, genitusne esset ex Arsinoë Æsculapius, & an civis esset Messeniorum, Pythia hoc dedit responsum:

O magnum Asclepi auxilium mortalibus ægris,
Quem peperit sociata meo Phlegyëis amori,
Aspera apud cives Epidauri, pulchra Coronis.

Trœzeniis splendidissimum est Apollinis Thearii templum, à Pitthæo exstructum, quod quidem omnium, quantum mihi constat, templorum est antiquissimum: quamvis enim vetustissima sint templa, tum Minervæ apud Phocæenses, in Ionia, quod Harpages Medus igne injecto concremavit; tum apud Samios Apollinis Pythii, tamen longè serius ædificata sunt quàm illud Trœzeniorum. In hac urbe etiam stadium visitur Hippolyti, & supra istud Veneris Catascopiæ seu speculatricis delubrum, quo loco Phædra Hippolytum in curriculo se exercentem, conjectis in illum oculis desuper adspectabat. Adnata illis myrtus folia fert perterebrata; cùm enim Phædra amore insaniens nullum malo suo levamen reperiret, transfixis crinali acu myrti foliis, libidinem suam fœda imaginatione solabatur. Insula est ad Trœzenios pertinens propinqua continenti, ut pedibus ad eam transiri possit, Sphæria prius vocabatur, postea verò Hiera seu Sacra; In illa templum Minervæ Apaturiæ seu deceptricis constituit Æthra.

ACHAIA

ACHAIA Propria.

Sep 40 tentrio

HELLADIS PARS.

CORINTHIACUS SINUS.

IONIUM PELAGUS.

SICYONIÆ PARS.

ARGIÆ PARS.

ARCADIÆ PARS.

Elidis Confinia.

Pelagus regiuncula.

Naupactus
Molycria
Rhium
Panormus
Patræ
Triclaria
Aroa
Glaucus
Argyra
Argyra fons
Pirus
Tritia
Bolina
Platanetum
Messatis
Anthea
Messatidis Dianæ lucus et fanum
Pierus flu.
Pharæ quæ et Pheræ
Melas flu.
Olenus
Cetrona
Trophæum Oebotæ
Larissa Minerva
Larissus flu.
Dyme
Aegira
Bura
Donussa
Pellene Vicus
Pellene Urbs
Cerynia, Carinea
Cerineus
Apollinis Tem.
Carathea
Olenium
Olenia petra mons
Tegea
Larissonum
Lampyia
Lampeus mons
Pholoë urbs
Pholoë mons
Ladon flu.
Cyrus Asculapy
Cyrphus mons
Salaminicum
Crathis mons
Mercury fanum
Cleidorus mons
Navale Pellenaeorum
Minervæ ædis
Dianæ fa. cellam
Dianæ Servatricis Nemus
Monumentum Heroicum
Mercury statua

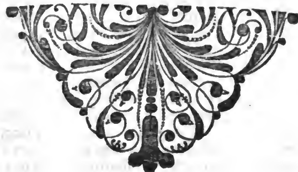
Me 40 ridies

ACHAIA PROPRIA.

Chaja, præter templorum sanctitatem, & salubrem aëris temperiem multa habet præclara, ob quæ meritò potest commendari. Hoc autem nomine vocatur regio Peloponnesi, inter Elidem sita & Sicyonem, ad mare orientem versus protensa. Antiquitus Ægialia fuerat appellata, & incolæ ejus Ægialenses, propterea quòd Ægialeus (ut Sicyonii referunt) in eorum terram regnum aliquando tenuisset. Non desunt, qui arbitrantur à situ suo regioni nomen datum: pleraque enim ejus pars littoribus est & Oceano propinqua. Ætate Agamemnonis, ejusque ad Trojam expeditionis, dum adhuc Lacedæmonem & Argos incolerent, gloriosa Græci nominis pars æstimabantur Achæi. Xerxe verò & Medis Græciam invadentibus, neque Leonidæ ad fauces Thermopylarum, neque Atheniensium imperatori Themistocli in navali ad Eubœam & Salaminem prælio suppetias tulerunt: nulla namque eorum fit mentio in catalago auxiliarium copiarum Laconico aut Attico. Præterea neque in pugna ad Platæas præstò fuerunt: idque exinde liquet, quòd in donario à reliquis Græcis in Olympo suspenso, Achæorum nomen non recenseatur. Mea quidem opinione, unusquisque eorum domi sese continuit, patriam suam seorsim tutaturus, universim autem ambitione ducti ob res in bello Trojano præclarè gestas, Lacedæmoniorum imperio, utpote Doriensium, subesse indignum existimatione sua arbitrati. Patris ante delubrum Cereris fons cernitur; ad hunc, quà templum spectat, exstructa est Silicea maceria, exterius verò descensus, ubi oraculum maximè veriloquum, quod certa fide non de omnibus rebus, sed tantùm de morborum eventibus sciscitantes hac ratione instruit: Speculum tenui funiculo suspensum demittunt, ita istud librantes, ne fontis aquâ immergatur, sed orbe suo extimam duntaxat superficiem attingat. Qui ergo vota Deæ faciunt, incenso suffitu speculum inspiciunt, in quo hominis imago occurrit vivi aut defuncti. Dianæ quoque Laphriæ annuos dies festos agitant Patrenses, in quibus patrio ritu hunc in modum rem sacram peragunt. Circum altare in coronam statuunt ligna etiamnum viridia, sedenûm singula cubitûm: intra altare siccissima disponunt: quo tempore sacra peragenda, adscensum ad aram moliuntur, aggestâ ad gradus argillâ, tum pompâ magnificentissimâ virgo sacrificula in bijugo curru à cervis tracto ultima omnium adest: Postero die ingenti pietatis zelo, splendidissimoque apparatu, tum publicè universa civitas, tum privatim ci-

vium quisque suam erga religionem studium ostendit. Nam & aves edules & omnis generis sacrificio accommoda animalia, tum & apros, cervos, nonnulli etiam luporum & ursarum catulos, nonnulli adultas feras aræ injiciunt: addunt insuper hortensium arborum fructus. Tum demum ignem immittunt lignis. Hic cernas aut ursum aut aliam feram ad primum flammarum impetum foràs prorumpere: quæ autem viribus usæ effugerint, eas denuò in rogum conjiciunt: neminem tamen à bestiis illis vulnerari aut lædi perhibent. In littore maris campus est, ubi quondam fuit urbs Helice, & in ea templum Neptuni Heliconii ab Ionibus summa veneratione culti. Achæi autem cùm supplices ad se confugientes templô ejectos interfecissent, non effugerunt vindicem Neptuni iram. Nam repentè superveniens terræ motus, & quasi fulmine in regionem ipsorum detonans, non tantùm ædificiorum structuram, sed unà etiam ipsius urbis fundamenta penitus evertit, sic ut à posteris locus urbis vix agnoscatur. Magnis opibus preciosior esset hominibus Selemni amnis aqua, si quæ de ea fabulantur, fidem mererent. Ajunt enim eâ se aquâ abluentibus oblivionem Amoris oboriri. Sermo de ea popularis est istiusmodi. Selemnus juvenis formosus hic locorum armenta pascebat. Argyra autem una Nympharum marinarum, amore ejus capta, ad illum commeabat è mari descendens, ejusque congressu in ripa fluminis fruebatur. Non longo pòst tempore cùm adolescentuli venustas defloruisset, ad eum porrò venire Nympha desiit. Ille ab Argyra desertus, & vi amoris contabescens, in amnem à Venere fuit mutatus. Non procul à Selemno promontorium in mare excurrit, ubi Saturnum fama est falcem projecisse, cùm Cœli patris virilia exsecuisset. Eam ob causam promontorio nomen datum Drepani, hoc est Falcis.

ELIS.

Sep tentrio
Meridies
Occidens
Oriens
JONIUM MARE
ARCADIÆ CONFINIA.
MESSENIÆ PARS.
ELIS
Dyme, quæ et Caucon et phyra, et Stratos
Letrinum
Phare
Dirce fons
Buprasium
EPORI
Myrsinus
Myrtuntium
Cyllene
Hyrmina quæ et Hormine
Pylus
Phia
Chelonates prom.
Coryne
Cruni fons
Elis Coele i. Cava
Chelidon
TRIPHYLIA.
Lepreum
MACISTIA
Chalcis
Phea
Pheæ mons
Erymanthus mons
Erymanthus
Jupiter Soter i. Servator
Pyrgi
Oenomai monum.
Aliphera
Apæritibus
Scarton
Olympia
Alpheus flu.
Equorum Mar. macus sepulchra
Cydonia Minerva
Phrixa
Diagon flu.
Nagos fons
Mænalus mons
Scyllus
Phigalia
Lycura
Scyllantia Minerva
Pyrgitæ
Atlantiadum Nympharum Specus
Thermæ
Cyparissia
Platanodes
Amathis
Alpheus flu.

E L I S.

MUlta quidem apud Græcos tum visu tum auditu jucunda occurrunt, præcipuè tamen circa Olympica certamina ipsis etiam Diis singularis fuit cura & delectatio. Quod ad istos attinet ludos, Viri antiquitatum periti memoriæ prodiderunt, Saturnum primùm in cœlo regnum obtinuisse: huic in Olympiâ fanum constituerunt homines Aurei,ut vocant,seculi. Nato in lucem Jove, infantuli curam & custodiam Rhea mater commisit Dactylis Idæis,ex Ida monte Cretæ istuc profectis,qui alio nomine etiam Curetes appellantur, fueruntque Hercules, Pæonæus, Epimedes, Jasius & Ida. Horum natu maximus Hercules,reliquis fratribus cursus certamen proposuit,victoremque oleastri ramo coronavit. Proinde quinto quoque anno ab Hercule certamen istud fuit redintegratum, quandoquidem quinque numero ipsi erant fratres.Ex eo tempore continuâ serie ludorum celebritas secundùm Olympiadum calculum ad nostram memoriam deducta est. Cursus primum omnium fuit certamen.Deinde Olympiade XIV additus fuit Diaulus,sive duplicis stadii curriculum. Olympiade XVIII, pentathlii seu quinquertii, & luctæ: Dehinc Olymp. XXIII cæstuum pugna: at Olymp. XXV perfectæ ætatis equorum cursura. Octavâ post illam Olympiade, nempe XXXIII pancratiastæ, seu toto corpore certantes, & equi desultorii primùm fuêre propositi. Puerorum autem certamina ab antiquis non meminimus usurpata, sed pro arbitrio suo Elei illa protulerunt. Cursus & luctæ præmia XXXVII Olymp.data: at XLI Olymp. pueros ad cæstuum pugnam provocârunt.Dehinc LXV Olymp.armatos pedites cursu concertantes, consultum fuit producere,ut hôc exercitiô ad militiam adsuescerent.Duorum equorum perfectæ ætatis cursura, synoris vocata, incepit Olymp. XCIII. Pullis equinis currui junctis placuit primò certare Olymp. XCIX: mox his additæ bigæ pullorum, & pullus desultorius. Multò pòst Olymp. CXLV proposita etiam pueris fuerunt pancratii præmia. Apenes verò, seu vehiculi mularis cursura, & Calpes sive bigis equarum gressus glomerantium, illa quidem Olymp. LXX, hæ autem proximè insequenti fuerunt instituta: verùm Olymp. XXCIII publico per præconem edicto utrumque abrogatum fuit, vetitumq; ne hoc certamine in posterum uterentur. Ad Calpen adhibebantur equæ, è quibus in extremo curriculo desilientes sessores, prehensô suæ quilibet equæ frenô, unà cum equabus decurrebant. De Agonothetis seu certaminum judicibus, non eadem semper fuit constitutio. Iphitus enim à se editis certaminibus solus præfuit; deinde Duumviri electi ad Olympiorum curam. Post hæc Hellanodicæ, seu Judices novem designati, quibus mox decimus adjunctus est Præfectus.

Circa

Circa Olymp. CIII in duodecim tribus diſtributi Elei, è ſingulis tribubus ſuum ſibi quæque tribus elegit Helladicam, ſeu ludorum deſignatorem. Jovis Olympii ſimulachrum, altitudine pedum ſexaginta, è manubiis Piſæis dedicârunt Elei: Artificem ejus fuiſſe Phidiam, inſcriptio teſtatur ante Jovis pedes poſita, PHIDIAS CHARMIDÆ FIL. ATHENIENSIS ME FECIT. Elidem Alpheus fluvius perlabitur, qui ſub mare decurrens, iu Arethuſam Siciliæ fontem redundat, de quo Moſchus:

Egreſſus Piſâ Alpheus, pelaguſque pererrans,
Frondiferam ad fontes Arethuſa dirigit undam.
Dona ferens Sponſa flores, cinereſque ſacratos.
Sub gelidis calefactus aquis mare permeat amnis
Advena, nec fluctu confunditur hoſpite fluctus,
Nec lymphæ dulces latice inceſtantur amaro.
Quò non tendis Amor? didicit te, ſæve, magiſtro
Longum urinator fluvius natitare ſub æquor.

ARCA-

ARCADIA
SUPERIOR.
ACHAIÆ
PROPRIÆ
PARS
ARGIÆ
PARS.
Septentrio
Meridies
Occidens
Oriens
Tegea
Crathis mons
Ladon flu.
Cyllene
Pheneum
Lycuria
Bucolium
Manthuricus
Campus.
Leucasium
Olenia petra
Aphrodisium
Nemus
Erymanthus mons
Quercetum
Psophis
Pallantium
Clitor
Thisoa
regio.
Alea
Orchomenus
Alcyonia
Elissun vicus
Megalopolis
Prinus
via
Climaces
via
Mantinea
Gortys
Methydrium
Nymphasia
Heræa
Alphera
Alpheus flu.
Dipæa
Asea
Parrhasiæ
Lycosura
Trapezus
Lycæus mons
Belemina
Phalesia
Campus
Petrosaca
Alcimedon
Crane
Devia
Onceum
Condylea
Buphagium
Melinæa
Thisoa
Berenthe
Salmone urbs
et fons
Pholoë mons
Stymphalus
Trochus
Vicus
Parthenius
mons
Aphrodisium
Orestasium
Ladoncea
Thocnia
Phlaus
Alpheus flu.
Ophis flu.
Alphei fons
Elymea
Psophis
Sira
Pais
Seotane
Thaliades
Lusi
Caphyæ
Rhaetes
Teuthis
Ephyra
Crepolis
Cenchreæ
Corytheæ
Ceres
Caribes

ARCADIA SUPERIOR.

N terra Arcadia Pelaſgum nautum eſſe, & ab eo regionem hanc Pelaſgiam vocatam ajunt: Fuit Pelaſgus hic robore corporis, & formæ venuſtate præ reliquis inſignis: de quo etiam Aſii hoc legitur carmen:

Divum proceris in montibus atra Pelaſgum
Terra dedit, patria ut ferret primordia genti.

Hic Pelaſgus imperium tenens tuguria ædificari docuit, ut frigoris & pluviarum incommoditatem & æſtus fervorem hôc remediô poſſent propulſare. Præterea quercinis fructibus veſci, non quidem omnibus, ſed glandibus è fago lectis, primus inſtituit: quæ victus ratio etiam apud poſteros ejus uſurpata fuit, ita ut Pythia, cùm Lacedæmonios à terra Arcadica abſtinere juberet, hos proferret verſus:

Glandivori opponent ſeſe tibi, in Arcade terra,
A me nulla tuis aderunt obſtacula cœptis.

Poſtero tempore Arcadia cœpit appellari hæc regio, ab Arcade Calliſtûs filia, cujus oſſa è Mænalo monte huc tranſlata ſunt, jubente id Oraculo Delphico:

Mænalia eſt tellus horrens Aquilonibus: Arcas
Hic jacet, Arcadiæ poſuit qui nomina genti:
Huc lætum te ferre pedes, atque Arcadis oſſa
Sublata egregiam jubeo traducere in Vrbem,
Quæ trivia, & quæ quadrivia eſt, & quinque viarum,
Hic lucum ſtatue, & ſacros fer Arcadi honores.

Regiunculam autem hanc, in qua Arcadis eſt monumentum, Solis vocant Aras. Cyllene mons omnium in Arcadia excelſiſſimus, in vertice ſuo habet Mercurii delubrum, quo loco à repertâ teſtudine lyram fabricavit Mercurius. Multa tenet præclara & admiranda Arcadum regio, inprimis tamen Stygis aquam, cujus nomen operibus ſuis inſerit Homerus, tanquam quæ apud inferos flueret, & per quam ipſi Dii conciperent jusjurandum. Deſtillat hæc aqua è prærupta rupe, vicinâ Nonacri fonti: & primùm in excelſum ſaxum guttatim delabitur, deinde ſaxum hoc perrumpens, in Crathin amnem influit. Lethalis hæc eſt aqua, & tum hominibus, tum aliis animalibus ſubitam infert mortem. Præterea vaſa omnia, cùm cryſtallina, tum murrhina, & lapidea, infuſâ Stygis aquâ diſſiliunt: cornea autem & fictilia atque oſſea, quin imo & ferrum, & æs, ſimiliterque plumbum, ſtannum, argentum, electrum, cæteraque metalla, adeoque etiam ipſum aurum eâ aquâ

aquâ ſolvuntur. Sanè abjectiſſimis rebus vim & indolem ſtupendam Deus ingeneravit, ut res pretioſiſſimas, & maximi apud homines æſtimii arcanâ vi ſuperent. Exemplo ſunt uniones, qui ab aceto diſſolvuntur: tum & adamas lapis, cùm ſit duritiei invincibilis, ab hircino ſanguine emollitus contabeſcit. Idem in Stygis aquâ contingit: quæ reliquorum victrix, ab equina ungula vincitur, quâ ſolâ illæſô vaſculô poteſt contineri. Cùm verò Stygis aqua in perniciem Arcadibus videatur à Naturâ conſtituta, ex adverſo in Cynæthaënſium finibus fontem ipſis largita eſt ſalutare ad ſalutem ſubſidium, ut ita æquâ lance vitæ mortiſque momenta librentur. Fontem hunc ab effectu Alyſſon appellant. Si cui enim à morſu rabidi canis aut vulnus inflictum, aut alia oborta fuerit periculoſa malignitas, ei præſentiſſimum eſt remedium hauſta ex hoc fonte potio. Megalopolis non tantùm Arcadiæ, ſed univerſæ Græciæ urbium eſt recentiſſima, ſi eas exceperis, in quas poſt cladem à Romanis acceptam, coloniæ deductæ ſunt. In dextra Alphei ſita eſt Heræa, ab Heræco Lycaonis filio acclivi in loco condita, quam præterlabitur Ladon fluviorum omnium tam Græcorum quàm barbarorum pulcherrimus. Adſita quoque illi eſt Tegea.

ARCA-

ARCADIA
INFERIOR.
Septentrio
Meridies
Occidens
Oriens
MESSENIÆ
PARS.
LACO
NICÆ
PARS.
SINVS
MESSENIACVS.
Argus campus.
Mœra Re
giuncula
Tripolis
Lampidia
Phygalia
Evan mons
Ithome
Messene
Troezen
Lycus
Pars
Theras campus
Clæa Sacellum.
Bryseæ
Taletum
Cardamyle
Abea
Enope
Alagonia
Lacedæmon
Caracoma
Lycæa
Stadium
Dipæa
Alcimedon
Pelagi Dromus.

ARCADIA INFERIOR.

Apientum nomen ac famam qui apud Græcos meruerunt, hos arbitror de industriâ olim obscuris verborum involucris narrationes suas implicuisse, neque sine ambagibus eas nobis voluisse exhibere. Plura quidem alia ab ipsis proposita, Græcam sapientiam dilucidè ostendunt, tum & illa quæ de Arna fonte, ad australem Arcadiæ partem in hanc sententiam referuntur. Rhea Neptunum enixa, infantem in ovile abdidit, unà cum agnis ab opilionibus enutriendum: (unde nomen fonti arnæ, id est, agnæ, quod circa eum agni pascerentur) pro puero autem Rhea equinum pullum, quem se peperisse simulabat, Saturno dedit devorandum: quemadmodum etiam posteà pro Jove lapidem obtulit fasciis involutum. Alius est in Lycæo monte fons, Hagno vocatus, ejusdem indolis cum Istro seu Danubio, qui parem aquæ molem, tam hyberno tempore quàm æstivo conservat. Quòd si diuturniore siccitate tellus affligatur, atque exinde segetes & arbores exarescant, tum sacerdos Jovis Lycæi ad fontem hunc vota & supplicationes dirigens, cæsis legitimè hostiis, ramulum è quercu in aquam mittit, non profundè immergens, sed ita ut superficiem extimam contingat. Commotâ repente aquâ, halitus adscendit, nebulæ non absimilis: qui cùm pauxillum exspiravit, in nubem mutatur, ac mox copiosiore nubium appulsu aucta, pluviam penetrat, Arcadicum solum largis imbribus reficientem. Hic ipse mons Lycæus alia quoque habet memoranda. Delubrum ibi Jovis Lycæi, quò nemini conceditur ingressus: si quis autem contemptâ religionis lege istuc introierit, nulla ratione effugere pœnam potest, quin intra anni curriculum mortem oppetat: Hoc quoque de eodem delubro narratur, eos qui inscii sunt ingressi, sive homines seu animalia, nullam ex sese projicere umbram: qua ex causa, ubi fera aliqua in illud confugerit, non audet eam persequi venator, sed foris consistens, intuitusque feram, nullam ex ejus corpore emitti umbram animadvertit. Non procul à monte Lycæo urbs jacet Mantinea, quam allabitur Ophis nomine fluvius. Agesipolis Pausaniæ filius, cum Lacedæmoniorum exercitu terram Mantineæ invadens, manu consertâ Mantinenses intra mœnia fugere adactos circumclusit; mox urbem etiam non obsidione & solitâ armorum violentiâ, sed bellicâ astutiâ occupavit: quippe Ophin amnem vi, retortô alveô, muris immisit è crudo latere ædificatis. Ut enim machinarum bellicarum impulsum faciliùs sustinet structura lateritia, quàm lapidea (hæc namque tormentis quassata con-

E fringitur,

fringitur, & è compagibus suis dissilit) ita lateritia tantæ ruinæ non est subjecta; veruntamen humore diluitur, solviturque, ac veluti cera à flammis liquescit. Sanctissimum est in Mantinensium urbe fanum Neptuni Hippii, quod exstructum ajunt ab Agamede & Trophonio, ex elaboratis, & inter se firmiter coagmentatis quernis trabibus: nemini hominum eò ingredi permittitur: nullo quidem sepimento cingitur introitus, sed laneo tantùm filo obtenso; sive quòd eò seculo sola religionis veneratio metum incusserit violandi sanctitatem loci, sive quòd arcanas funiculo inesse vires opinarentur: cujus rei documentum præbet Ægyptus Hippoli filius: qui neque transiliens funiculum, neque subtus prorepens, sed illud conscindens, ut primùm ingressus est fanum, & contra sacrorum leges impia quædam perpetrasset, subitò excæcatus fuit ab illapsa in oculos ejus undâ sive columnæ particulâ, ac mox diem suum obiit. Non longò ab urbe Mantinea est nemus Pelagus nomine, ubi accepto vulnere exspiravit Epaminondas, militari scientia & rebus præclare gestis apud Græcos clarissimus, vocis dubio significatu deceptus. Ipse enim jam ante Delphico oraculo fuerat monitus, à Pelago sibi sedulò ut caveret; ideoque nullâ ratione potuit persuaderi, ut triremem aut onerariam aliamve navem conscenderet: at verò Pelagus illud non Mare sed nemus, intelligi voluit Deus. Istiusmodi vocum ambiguè pronuntiatarum similitudo etiam Athenienses fefellit: hos enim oraculum Dodonæum jusserat in Siciliam colonos ducere. Est autem Sicilia propinquus urbi collis exiguus; At illi præposterè interpretati divinum effatum, transductis extra terminos armis, in Syracusanos bellum infeliciter moverunt. Prope Neptuni ædem sepulchra visuntur filiarum Peliæ: has ajunt Mantinenses istuc commigrâsse parricidii ignominiam effugituras. Quamprimum enim Medea Jolcum venisset, insidias Peleo struere cœpit; reipsâ quidem connivens Jasoni, verbis tamen ei se inimicam simulans. Promittit igitur Peliæ filiabus, earum consensu effecturam sese, ut jam decrepitus pater à senectute ad juvenilem ætatem & robur reducatur. Proinde arietis vetuli sponte mactati carnes unà cum venenis coxit in lebete: & mox eundem coctum arietem, agnum jam factum è lebete vivum eduxit. Similiter etiam Peliam minutim concisum, & in veneficiis infectas lebetis undas immissum, tamdiu elixavit, ut nec quicquam quod sepulchro condi posset, filiæ reperirent. Facinus hoc impium puellas coëgit in Arcadiam exsules fugere, ubi defunctis monumenta ex aggesta in tumulum terrâ constructa sunt. Nomina earum Micon Pictor imaginibus inscripsit, Asteropeam & Antinoën.

LACO-

ARGIÆ PARS.
Orneæ
Alcyonium Stagnum
Anabathmus regio.
Amgra via.
Thyrea.
Nauplia
Tiryns
Asine
Labyrinthi Cyclopici
Didymi campus
Genesius campus
Nereæ
Argus campus.
Saturnius mons
Menoides littus Luna forme
Caracoma
Thronium
Posidium Neptunium
Belemina
Asine
Troezen
Celenderis
Calauria
Hermione
Alicis.
Alice
ARGOLICUS SINUS.
LACONICÆ
pars
SEPTENTRIONALIS.
Prasiæ
Columnæ æreæ
Septem Columnæ Planetarum
Mysiæ Dianæ T.
Melanides Veneris T.
Amymone fons
Dioscuron anacion
Erasinus
Occi dens
Ori ens
Sep 51 tentrio
Meri 51 dies

LACONICÆ
PARS SEPTENTRIONALIS.

PRomtiores magisque solertes sunt Græci, exterarum gentium res in majore habere æstimio, & admiratione, quàm proprias: quandoquidem Viri in historiis scribendis apprimè periti Pyramides Ægyptias accuratissimè exposuerunt, Ærarium verò Minyæ, & muros Tirynthi, levi calamo vix attingentes, ne minimam quidem eorum fecerunt mentionem, cùm non minus quàm illa admirationem & famam mereantur.[1] Muri hi, opus Cyclopum, è rudi lapide exstructi, tantæ sunt molis, ut ne minimus illorum lapidum à bigis mulorum loco possit moveri: lapilli autem illis concinnè infarcti sunt, ut eorum adminiculo ingentes lapides validiore coassatione constringantur & cohæreant. Ad Isthmum Trœzenium oppidulum est, à quo non procul absunt calidarum aquarum lavacra: emanâsse ea primùm ajunt Antigono Demetrio filio Macedonicum imperium tenente: neque subitò profluxisse, sed primò copiosum è terra ignem exæstuâsse; sopitis deinde paulatim flammis, tum demum cum impetu prorupisse aquam calidissimam & vehementer salsam. Balneis hisce qui lavantur, non est in propinquo aqua frigida: neque vicino mari se immergere licet absque periculo; nam id tum alias belluas, tum canes marinos præbet plurimos. Quòd verò Methanis admiratione non caret, adscribam. Africus ventus è Saronico sinu erumpens, cùm vineas perflat, novella earum germina exurit. Id cùm evenit, spirante adhuc vento viri duo gallum gallinaceum, pennas per totum corpus albas habentem bipartito distrahunt, ac continuò, ferente secum utroque partem galli dimidiam, vineas circumcurrunt: reversi ad eum locum unde cursura fuerat incepta, illic gallum defodiunt. Hoc illis contra noxios Africi flatus inventum est efficax remedium. Insulas exiguas ante continentem sitas, novem numero, Pelopis appellant: quarum una etiamsi largissimi imbres decidunt, à pluvia negant irrigari, quod an ita se habeat, mihi incompertum est, Methanes tamen accolæ id asseverant. Ad fontem Amymonis platanus enata est, sub quâ Hydram ajunt enutritam: sanè belluam illam magnitudine reliquas antegressam, ac tàm venenatam fuisse, ut etiam Hercules felle ejus sagittarum suarum cuspides imbutas intoxicaverit, facilè adducor ut credam: at caput unicum non plura opinor habuisse. Pisander verò Camirensis, ut fera ista terribilior videretur, ipseque carminibus suis plus auctoritatis conciliaret, plura illi capita affinxit. In his Laconiæ partibus monstratur etiam fons Amphiarai, & stagnum Alcyonium,

nium, per quod Argivi ajunt Liberum patrem ad inferos descendisse, cùm inde Semelen esset reducturus: atque hanc ipsi viam monstrâsse Polymnum. Stagni ejus adeò immensa est profunditas, ut nemo mortalium ad fundum ejus ullis machinis potuerit pertingere: Periculum ejus rei facturus Nero, connexis ad multorum stadiorum longitudinem funibus, alligatoque ipsis plumbô, & quæcunque ad experimentum excogitari poterant instrumentis adhibitis, terminum tamen profunditatis non potuit reperire. Addi hoc quoque non est injucundum. Aqua stagni quieta & tranquilla intuentibus apparet; ejus tamen est naturæ, ut si quis externâ specie deceptus innatare ausus fuerit, is illicò in profundum abreptus deorsum trahitur: Ambitus stagni unius circiter stadii trientem occupat. margines ejus herbis & junco circumvestiuntur. Quæ autem circa hoc stagnum Libero Patri peraguntur nocturna sacra, ea effari & in vulgus proferre religio prohibet. In Naupliâ fons est Canathus nomine, in quem ajunt singulis annis Junonem descendere, & ejus aspersu virginitatem recuperare: promanavit hic sermo ab arcanis sacris Junoni fieri solitis, quæ nefas est propalare. Hermionensibus delubrum est Veneris Ponticæ, & Limeniæ, seu Marinæ, & Portuanæ; inter cæteros honores Deæ etiam iste habetur, quod virgines ac viduæ in conjugium ituræ, antequam viro congrediantur, Deæ rem divinam faciant. Istic quoque templa sunt Cereris Thermessiæ, & Liberi Melanœgidis.

LACO-

LACONICÆ pars MERIDIONALIS

Septentrio

Meridies

Occidens

Oriens

ARCADIÆ PARS.

LACONICÆ PARS SEPTENTRIONALIS.

MESSENIACUS SINUS.

LACONICUS SINUS.

Theras campus.

ALESIA REGIO.

RHODON REGIO.

Hyplus regiuncula.

Taletum

Bryseæ

Taygetus mons

Clea Sacellum

Calamæ

Geremia quæ Enope

Alagonia

Napæ, quæ Ira

Abea

Cardamyle

Leucerum

Pellias

Lacedæmon quæ et Sparta

Pudoris statua

Zarex

Alea Pallas

Amyclæ

Pollucis I.

Polydeuceæ fons

Therapnæ

Iria

Veneris I.

Pharis

Ephalæum

Ægua

Gytheum

Trinasus

Hermeum

Capraea Ins.

Daphnus Diana

Vicus

Amis

Las

Pyrrichus

Apollo

Thalamæ

Messa

Teuthrone

Hippola

Cænepolis

Achilleus portus

Tænarium prom.

Psamathus

Hippia

Achillis Sacellum

Parca Minervæ

LACONICÆ
PARS MERIDIONALIS.

Ivales inter se fuerunt in amore dominandi Attica & Laconica, ambientibus imperium Lacedæmone & Athenis, & sibi quisque supremam potestatem desponsari cupientes. Utraque certè digna, regni sceptrum tenere non tantùm in indigenas, sed in universum terrarum orbem: promeruerunt Athenæ omnibus imperare præterquam Lacedæmoni: promeruit Lacedæmon nemini esse subjecta præterquam Athenis. Collisæ autem inter sese, unà confractæ sunt ambæ, neque in alios tenere, neque proprium conservare potuerunt dominatum. Terra ipsa priùs Lacedæmon erat appellata, urbs Sparta; progressu autem temporis Urbs quoque Lacedæmonis nomen accepit. Perlustraturis urbem occurrit Forum, & in illa Seniorum Curia, & Ephororum ac Nomophylacum & Bideorum prætoria: sed maximè illustris est porticus Persica, è manubiis Medorum structa. E foro via ducit Aphetais vocata. Nominis hæc refertur ratio: Icarium ajunt Procis Penelopes certamen cursus proposuisse: in eo Ulyssem fuisse victorem non est dubitandum. Emissos autem cursores per viam Aphetaida. Ad hanc viam cernuntur Boonecta, quod denotat, bobus empta: domus quondam Polydori Regis: quô defunctô ab uxore ejus empta fuit preciô boum: nondum enim in usu erant aurô argentove signata numismata: sed mos antiquus ferebat mutatione mutuâ, bobus, mancipiis, aurô & argento rudi & infecto, quæ quisque vellet mercari. Hic Polydorus Alcameni filius in tam sublimem auctoritatis gradum adscendit, ut magistratus & rerumpubl. præfecti quicquid publicè significandum aut indicendum duxerant, id Polydori imagine obsignaretur. Diana Orthia, seu Erecta, barbarorum olim statua fuerat. Accidit fortè, ut cùm Limnatæ Spartiatarum, & Cynosurenses, & Misoæ ac Pithanæ cives, Deæ sacrificarent, inter ipsos primò dissidium, mox etiam cædes oriretur; multis autem eorum in ipsa ara trucidatis, reliqui superstites immissô divinitùs morbô, repente exstinguebantur; super quod factum consulentibus oraculum responsum fuit, aram sanguine humano esse imbuendam. Cùm igitur is, quem sors tetigerat, ad aram immolaretur, Lycurgus cruentum hoc sacrificium ad Epheborum plagas rranstulit: nihilo enim minùs sanguine humano ara inficitur. Sacrificula illis, qui cæduntur astat, statuam tenens, leviculam aliàs ob exiguitatem: si verò, qui flagris inferendis operantur, segniùs agant, propter ephebi vel formam, vel generis claritatem, eisque parcant, tunc statua adeò fit gravis, ut propter ponderositatem

tatem Sacerdos eam ſuſtinere aut portare impos ſit; quæ in lorarios cauſam confert, eorumque culpâ nimio ſe onere gravari conqueritur. Hanc ipſam Deam non tantùm Orthiam, ſed etiam Lygodeſmam appellant, eò quòd in viticum fruticeto reperta ſit, ita vitice undequaque obvoluta, ut erecta ſtare cogeretur, (unde illi nomen Orthiæ ſeu Erectæ). Proquinqua urbi eſt regiuncula Plataniſtas vocata, ab arboribus platanis densè admodum & in ſublime circumcirca enatis. Hæc regiuncula, in qua adoleſcentibus pugna ludicra proponitur, Euripo, non aliter quàm Mari inſula ambitur, ponticulis duobus introitum ad eam præbentibus; in quorum altero Herculis ſimulachrum, in altero Lycurgi effigies eſt appenſa. Ante pugnam utraque turma in Ephebæo rem divinam faciunt, immolantes Marti Enyalio catulum canis; atque interea dum hæc ſacra peraguntur, adoleſcentes in pugnam committunt apros cicures, Utrius autem turmæ aper arte vicerit, illa plerunque in plataniſta alteram ſuperare ſolet. Poſtero die ante meridiem per pontes ſe conferunt ad regiunculam jam memoratam: quâ verò parte ingrediundum ſit cuique catervæ, ſuperiore nocte, ſorte ductâ illis fuit oſtenſum. Pugnant autem tum pugnis cæſim, tum calcibus inſultantes, & dentibus morſicantes, & oculos mutuò elidere non impigri. Ad hunc modum jam vir viro congreditur: jam turmatim ſeſe invadentes facto agmine ſe invicem in flumen propellere ſtrenuè laborant. Eſt hîc etiam Morphûs Veneris ædes, in qua ipſa ſedet reticulô redimita, & crura ligata compedibus; quibus vinculis firmitudo & conſtantia in amore & fide conjugali denotatur.

LACO-

LACONICÆ pars ORIENTALIS.

Septentrio

Meridies

Occidens

Oriens

ARGO:

SINUS

SINUS.

SINUS SACONICUS.

Prasia

Cohorus

Diana Ophthal. miidis delub.

Antrum in quo Dionysium enutri vit Ino

Dionysii Hortus.

Lacedemon

Ammonis Temp.

Eleutherolacones.

Eleutherolaconi primo fue runt ciuitates XXIV. post earum fex in curiam Spar tanam fuere Cooptatæ

Amycla

Æsculapy T.

Glyppia

Cyphanta

Veneris T.

Marius

Selinus vicus

Zarex

Inia. palus

Epidaurus Limera

Eurotas flu.

Geronthræ

Oenoe Vrbs

Palea come antiquus vicus

Minoa

Oenoe mons

Iouis Ser vatoris

Helos

Asopus

Diana Limnati dis delubrum

Gythium

Biandina

Sinadi monum.

Isis et Se rapis

Epide lium

Boea

Cranae

Nymbarum Stagnum

Malea pro montorium

Las

Onugnathos Asini Maxilla prom.

Boeaticus Sinus

Pyrrichus

Platanus

Teuthrone

Chersone fus Caene polis

CY THERA.

Cythera Vrbs

Helenes T.

LACONICÆ
PARS ORIENTALIS.

OBlivifcere amicorum, ô bone Vir; ad Maleam enim navigabimus. Difficile eft, & benignioris fortunæ favor, fine periculo effugere fluctuum iftorum rabiem. Scito igitur, quòd promontorio huic perpetuò infurgens tempeftas adeò furibundè æftuet, tantifque procellis exafperetur, ut terrorem incutiat navigantibus, nec nifi circumflexo curfu è longinquo tranfmitti poffit. Non fufficit effugiffe primò, fed cùm fe periculo defunctos arbitrantur, & jam metu omni folutos, tum demum ex infidiis ipfos adoritur, & inopinatos in extremum conjicit vitæ periculum. Nos exuti omni timore, maritima Laconicæ littora circumnavigabimus, & Onugnathon, feu Afini maxillam prærterlabentes, ac Bœoticum finum ingreffi, illi adjacentem Bœam perluftrabimus. Hanc Bœus condidit, unus è pofteris Herculis, deductâ è tribus civitatibus, Ethiade, Aphrodifiade, & Side, coloniâ. Duæ harum urbium antiquarum, conditæ dicuntur ab Ænea, cùm in Italiam fugiens, in iftum finum effet delatus. Ethiada autem ab Æneæ filia, Siden à Danaï filia Side fuiffe denominatas. Ex his civitatibus profugi, cùm oraculum interrogarent, quo loco fas effet fedem figere, refponfum acceperunt, Dianam ipfis oftenfuram, ubi urbs effet condenda. Egreffis in terram lepus fe obtulit, quem fequuti, Ducem itineris fibi tenuerunt. Cùm verò lepus in cavum myrti arboris ftruncum fe penetrâffet; ubi myrtus fteterat, illic urbem ædificarunt, arborem divinis honoribus afficientes, & Dianam appellantes Sotiran feu Servatricem. Bœotorum limites attingit Epidaurus Limera. Fama eft non Lacedæmoniorum effe coloniam, fed Epidauriorum in Argolide, nam è publico emiffi Oratores in Coon infulam ad Æfculapium, cùm in hanc Laconicæ terræ partem appuliffent, fomniis moniti hic domicilium locârunt: draconem prætereà ajunt ex Epidauro fecum deportatum, & è navi elapfum, non procul inde in cavernam fefe immerfiffe: proinde tum infomniorum monitu, tum draconis prodigio confirmatos iftic urbem exædificaffe: ubi autem anguis fpecum fubierat, aras Æfculapio dedicârunt, oleis fponte iftic enatis circumfpectas. Propinqua huic loco eft aqua Inûs nomine, amplitudine exiguam paludem æquans, profunditatis autem immenfæ. Selemni Inûs feftivitate in hanc aquam maffas farinâ fubactas projiciunt: Si injectas aqua retinuerit, dextrum id augurium effe projicienti confidunt; fi verò rejecerit, finiftra putant portendi. Similis etiam augurii vis tribuitur crateribus Ætnæ montis, in quos aurea & argentea vafa,

omnifque

omnisque generis Sacratam supellectilem immittere solent: hæc si ignis deorsum abripuerit, lætum hoc est, & felicitatem portendens spectaculum: Si verò flammæ aversatæ ea abs se propulerint, adversam fortunam eô ipsô credunt nuntiari. Brasia extrema urbs est Eleutherolaconum, Mari adsita. Cives ejus quædam fabulantur à nullo Græcorum pro veris accepta. Semelen scilicet, cùm Bacchum à Jove conceptum peperisset, deprehensam à Cadmo unà cum infante cistellæ inclusam: hanc cistellam vi tempestatum & maris æstu in Cyphantem terram ejectam. Semelen quidem in arca illa suffocatam magnifico apparatu terræ mandatam, puerum autem enutritum: ex eo eventu Urbem, quæ prius Oreatæ vocabatur, Braseæ nomen accepisse, propterea quòd cistella istuc fuerat ejecta: nam æstu marino in terram expulsa etiamnum ἐκβεβράσθαι vulgò dicuntur. Cyphantes gelidarum aquarum fontem ostentant, è rupe scaturientem: ajunt Atlantem cùm venatui indulgeret, ac siti premeretur, rupem lanceâ percussisse, è quo impulsu aqua illa erupit.

MESSE-

MESSENIA.
ARCADIÆ PARS.
JONIUM MARE.
SINUS MESSENIACUS.
MACARIA.
Septentrio
Meridies
Occidens
Oriens
Cyparissia
Platanodes
Conerigum
Pylus Lepreaticus
Lepreum
Selas fl.
Electra fl.
Achaia fons
Electra
Amathium
Andania
Parisum
Tripolis
Lampridia
Phialia
Caloma
Taygetus mons
Aliartus
Gerena
Erane
Aulæa
Phoeessa
Messola
Evan mons
Steny clerisus campus
Pelane
Echeias
Orchalia
Syria Dea
Carnei Apollinis lucus
Dionysias fons
Tragium
Carnasius lucus
Troezen
Napæ
Carneus Apollo
Ithome
Balyra amnis
Messene
Proteus ins.
Pylus Messeniacus
Mecyssus
Lecra
Platanistonis fons
Anthyia
Coryphasium prom.
Mothone
Pedasus
Crissa
Corone
Colonides
Corinthiacus Apollo
Phoenicus portus
Asine
Oenussæ insulæ
Thiganussæ insulæ

MESSENIA.

FRequenti & acerbissimâ clade Messenii affecti fuerunt: inviolabili Fatorum decreto ad ultimas orbis oras, & maximè dissitas Peloponnesi extremitates dissipati: tandem tamen ad proprias sedes reversi ac conservati. Messene illis est metropolis, ad imum Ithomes pedem. Ejus sanè nullam facit Homerus mentionem in enumeratione earum, quæ ad bellum Trojanum copias eduxerant, quamvis Arnæ, & aliarum urbium non oblitus; unde conjecturari licet, ante prælium, quô Thebani cum Lacedæmoniis conflixerunt ad Leuctra, nullam civitatem Messenes nomen habuisse. In ea urbe famigerabile est Curetum sacrum palatium, ubi omnis generis animalia immolant, factoque à bobus & capris sacrificii exordio, descendunt ad aves, easque flammæ injiciunt. Aristomenem maximè honorant Messenii, cui & divinos honores tribuunt, & in dedicatione urbium nomen ejus invocant; utpote qui in bello Messeniaco virtute & animi generositate supra omnes reliquos excelluerit. Ipse enim suâ manu Theopompum regem, & cum eo Lacedæmoniorum trecentos interemit, ac tandem plenus gloriâ ac trophæis in prælio cecidit. Stupefacti omnes in defuncti cadaver oculos conjecerunt, arbitrati, quandoquidem præter morem humanum singularia perpetrâsset facinora, peculiare etiam aliquid & insolitum in visceribus ejus repertum iri: aperientes igitur præcordia, intestina invenerunt in molem stupendam excrevisse, cor autem hirsutum esse, & pilis undequaque obsitum. Rem divinam illi hoc ritu faciunt. Immolandum taurum ad aram deductum, columnæ alligant prope sepulchrum stanti. Ille tumultuans & subsiliens, quippe ferox & vinculorum inadsuetus, si columnam faciat commoveri, faustum id est Messeniis augurium; si verò immota persliterit columna, sinistrum aliquid & calamitosum portendit. In Leuctrica etiam pugna Aristomenem, quamvis inter homines esse desiisset, Thebanis præstò fuisse ajunt, eisque opitulatum ingentis cladis Lacedæmoniorum auctorem se præbuisse. Convenit Messenitorum sermoni, quæ à Thebanis narrantur. Accincti jam & parati ad prælium Leuctricum Thebani; tum alia oracula consultum miserunt, tum & ejus qui apud Lebadienses colitur Dei, responsa se accepisse memorant ab Ismenio & Ptoo, nec non ab Abis & Delphis: Trophonium autem his versibus senariis vaticinatum:

Ne pugnam tentate priùs, quàm sacra trophæa
Sint erecta, meoque ornatus addite scuto,
Quod mihi Aristomenes fixit Messenius: hostem
Ipse ego propulsabo, & castra inimica repellam.

Acceptô hôc oraculô Epaminondas à Xenocrate precibus efflagitâsse dicitur, ut scutum Aristomenis ipsi conce-

concederet, quod cum impetrâsset, illud ad trophæi splendidiorem ornatum in locum constituit, unde à Lacedæmoniis eminus posset conspici. Victores Thebani, Trophonio suum restituerunt donarium. Anniversarium festum, Ithomæa vocatum, celebrant Messenii: Ludos etiam & certamina musica instituisse priscis temporibus, indicio sunt Eumeli versus in sacro cantico, quod in honorem Deli composuit:

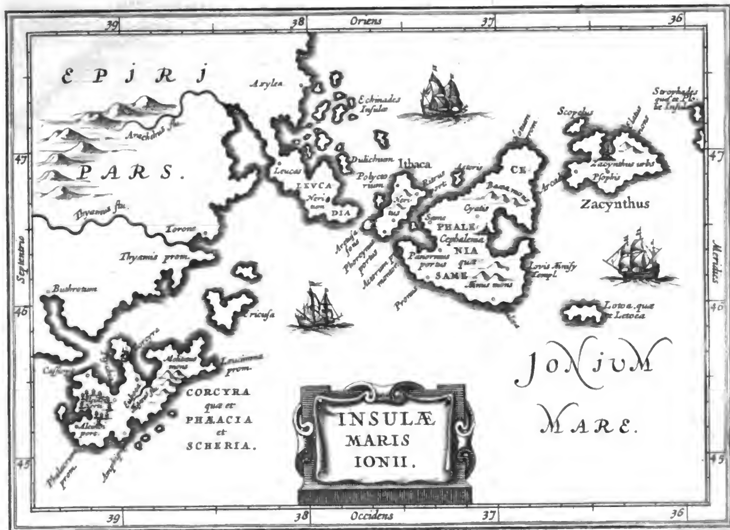
Dulcis Ithomatæ fuit oblectatio Musa,
Deliciæque Iovi, quæ puro est libera cantu.

Mothone urbs, antequam auxilia Græcorum adversus Trojam cogerentur, ipso etiam belli Trojani tempore Pedasus vocata, mutatô pristinô nomine à filia Oenei appellationem assumpsit. Oeneo enim post expugnationem Ilii, cum Agamede in Peloponnesum commigrante, natam ajunt è pellice filiam Mothonem. Meâ autem conjecturâ nomen sibi adscivit à scopulo Mothon dicto, cujus situ commodior efficitur portus: angustiorem enim reddit navium ingressum, & paullulum è mari prominens, impedit fluctuum concitatiorem impetum, simulque aggeris loco est, cujus objectu æstus maris violentior frangatur. De Messeniorum redintegrandâ potentiâ Bacidis celebrantur carmina, qui Nympharum numine afflatus, tum de aliis Græciæ populis, tum de Messeniis hoc edidit vaticinium:

Tum flos Spartanæ marcescet splendidus urbis,
Messeneque iterum florebit cive perenni.

INSU-

Oriens
Occidens
Septentrio
Meridies
EPIRI PARS.
INSULÆ MARIS IONII.
IONIUM MARE.
Ithaca
Zacynthus
Zacynthus urbs
Psophis
Scopelus
CE PHALE NIA
Cephalenia
SAME
Samos
Cyatis
Panormus portus
Iovis Ænisij Templ.
Lotoa quæ et Letoea
LEUCA DIA
Leucas
Neritum
Dulichium
Echinades Insulæ
Arylea
Arachthus flu.
Thyamus flu.
Thyamis prom.
Torone
Buthrotum
Ericusa
CORCYRA quæ et PHÆACIA et SCHERIA.
Cassiope
Corcyra
Leucimna prom.
Phalacrum prom.
Strophades quæ et Plotæ Insulæ
39
38
37
36
47
46
45

INSULÆ MARIS JONII.

Onii Maris insulæ tum aliæ sunt, tum præcipuæ Cephalenia, Corcyra, Leucas, Icaria, Zacynthus. Cephalenia ex adverso jacet Acarnaniæ, dissita à Leucade stadiis L. Mons in illo excelsus Ænus, in quo structum Jovis Ænesii templum. Existimârunt nonnulli hanc candem esse cum Dulichio, nonnulli cum Tapho: & Cephalenios esse Taphios ac Teleboas: Cephalumque ajunt societate cum Amphitryone inita, in hac insula bellum gessisse, & subactam à se Cephalo concessisse, qui à se nomen insulæ imposuit. Hæc non sunt consentanea Homeri scriptis: Cephaleniam enim Ulyssi, Taphum Mentæ subditam memorat:

Mentes Anchiali soboles ego glorior esse,
Sceptra gero in Taphios, remos impellere gnarus.

Sed neque Dulichium est Cephalenia, ut arbitratur Hellanicus. Dulichium enim unà cum reliquis Echinadibus sub imperio Megetis dicit fuisse Homerus. Corcyra appellationem sumpsit à Corcyra Asopi filia, quam Neptunus à se raptam in hanc insulam deportavit. Hic Phæacus natus est, à cujus nomine, cùm priùs Schetia diceretur, Phæacia cœpit vocari, fertilissima, teste Homero, regio, & virorum felicium, reique nauticæ peritissimorum genitrix, ita enim ait:

Hi ratibus fisi, dubiis dare carbasa ventis
Neptuno doctore, sciunt, atque ire per æquor
Navibus, Æolios cursu superantibus Austros.

& iterum:

Phæacas nemo superat, vada salsa peritos
Currere: fœminea laudem meruere caterva
Suspensas agili percurrere pectine telas.
Hanc illis artem dedit, & cata pectora, Pallas.

Leucas olim fuit peninsula Acarnaniæ, eamque littus continentis vocat Homerus: ad quam etiam Neritus pertinet; hanc se sibi subjecisse gloriatur Laërtes:

Solus ego cepi præclaram Neriton urbem
Littus ad Epiri, Cephalenia sceptra gubernans.

Corinthii autem à Cypselo & Gargaso emissi, hoc littus in suam redegerunt potestatem, & ulteriùs progressi, perfosso Chersonesi Isthmo, è Leucade insulam effecerunt; Neriton appellantes Leucada, à Leuca, seu candida rupe, ante insulam conspicuâ: in qua Apollinis Leucadii templum exstructum, & locus ostenditur saltus istius, quo finem amoris factura Sapho, in mare

se dedit præcipitem. At verò accuratiùs res antiquas investigantes, non Sapphoni hoc contigisse asseverant, sed Caphalo, cùm Pterelæ Dionei filiæ amore correptus in furorem esset actus. Ithaca Ulyssis fuit patria, & ditio hæreditaria, ut ipse de se profatur:

Patria mi sedes Ithaca est, ubi Neritus ingens
Tollit ad astra caput: circùm sese insula monstrat
Multa, frequensque viris, parvo discrimine distans,
Bulichiumque, Sameque, & silvis densa Zacynthus.

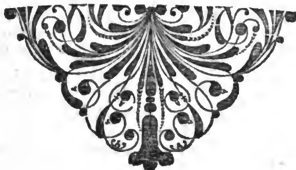
Cæterùm hæc Homeri verba: Αὐτὴ μὲν χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται, contraria sibimet esse videntur: neque enim humilis simulque sublimis esse potest; crebrò etiam κραναὴ appellatur, quod est aspera.

Scabra nimis via, jumentisque incommoda agendis.

atque alibi:

Descendens portu ingreditur salebrosa viarum.

Hæc, inquam, & similia dexteriorem requirunt interpretationem, nam χθαμαλὴ non denotat humilem ac depressam, sed epiro aut terræ firmæ propinquam, neque πανυπερτάτη excelsissima significat, sed extrema, ad Boream nimirum. Insularum Ulyssi subjectarum una fuit Zacynthus, paululum magis ad occidentem vergens à Cephalenia: tum & Echinades, in quarum numero etiam Dulichium, & quæ Thoæ appellantur, Oeneadibus & Acheloi fluvii ostiis prætensæ. Nonnullæ harum insularum terræ continenti prius adhærebant, sed maris æstus & eluvies eas inde abscidit ac secrevit: alias autem longiusculè priùs in Mari excurrentes limus copiosior littoribus adnexuit. Istiusmodi eluviones ne porrò istic contingerent, Hercules Acheloi fluminis exundantem fervorem ductis scrobibus & vallorum obicibus coërcuit.

THRA-

THRACIA.

MOESIÆ INFERIORIS PARS.

PONTUS EUXINUS

Sardice.

Agriani.

DANTHELETICA.

Bessice

Dolonci

ODRY

Odomanti.

Cœnice

Asiice.

Selletica

Samaica.

SÆ

Propontis.

BITHYNIA.

PHRYGIA.

MACEDONIÆ PARS.

LEMNUS

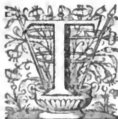
Septentrio

Meridies

Occidens

Oriens

THRACIA.

Hraciam nonnulli Græciæ annumerant, præcipuè partes ejus mari adsitas: in quibus quoque est Γραικία dicta, Græciæ finitimæ nomen suum largita. Sanè illæ Thraciæ regiones, quæ Macedoniæ limites attingunt, & sub imperio fuerunt Alexandri, & ante eum Philippi, in Græcorum nomen & jura sunt cooptatæ, atque hæ non exigua erant Thraciæ portio. Obtenditur Thraciæ Hellespontus; ab Helle ita denominatus: quam Athamantus cùm jugulare decrevisset unà cum Phryxo, Jupiter insontium miseratus, in auxilium ipsis misit arietem aureo vellere vestitum, quo adjuti destinatum sibi exitium effugerunt. Hellespontum, quà strictissimum est freti inter Sestim & Abydam intervallum, ponte superducto instravit Xerxes, omnibus Medorum & Persarum post ipsum Regibus potentiâ & magnificentiâ longè superior. Thracica gens priscis temporibus apprimè fuit ingeniosa, & in Deorum cultu non parca neque infrequens. Sunt inter Thraces non pauci, qui uxores planè aversantur, cælibem agentes vitam: hos Ctistas appellant, & sanctos esse arbitrantur, qui etiam ab esu rerum omnium, quæ vitæ fuerunt participes, penitus abstinent, lacte duntaxat vitam tolerantes & caseo: atque inde nomen obtinuerunt Theosebes & Capnobatæ, ac si dixeris Dei cultores, & Suffumigatos. Homerus hos innuit, ita loquutus:

— — — sua lumina deinde seorsum
Ad Thraces convertit (Jupiter) *equos frenare peritos,*
Quas Mysus terras, quasque incolit Hippomolgus,
Aspiciens, Abiûmque agros & Glactophagorum.

Abios (ἀβίους) dixit, quandoquidem uxoribus carent, cælibem vitam pro semiperfecto reputans: quemadmodum etiam Protesilai domum, ipso defuncto, semiperfectam, & dimidiâ sui parte spoliatam ait:

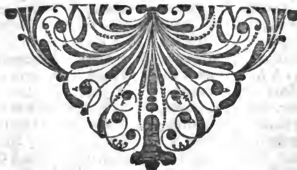
Cui Phylacæ rellicta fuit tristissima conjux,
Dimidioque sui domus imperfecta.

Thracum metropolis Byzantium, quæ & Constantinopolis, symboli loco usurpans delphinem anchoræ circumvolutum. Terræ firmæ præjacet Tenedos insula, à Tenna nomen adepta hanc ob causam. Cycnus à Neptuno genitus regnum tenuit in Colonis, quæ urbs in Troade ex adverso est insulæ Leucophrii. Habuit hic Cycnus filiam Hemitheam, filium Tennen ex Proclea Clytii filia, sorore Caletoris, quem ab Ajace interfectum memorat Homerus in Iliade, quòd naves Protesilai injecto igne combussisset. Defunctâ Procleâ, alteram uxorem duxit Cycnus, Craugasi filiam Philonomen. Hæc incesto erga privignum amore accensa, cùm eô potiri non posset, calumniosè apud maritum intentati

intentati ſibi ſtupri Tennen inſimulavit. Falſæ huic criminationi fidem adhibens Cycnus, Tennen unà cum ſorore ciſtæ incluſos in mare abjici mandavit. Hi verò cùm incolumes in littus inſulæ exponerentur, cui antea Leucophris nomen fuerat, Tennes de ſuo nomine Tenedum illam appellavit. Poſthæc, quondoquidem occultari non poterat fraus tam inſignis, quin tandem detegeretur, Cycnus ad filium navigat, illi ſe purgaturus de commiſſo ex ignorantiâ crimine, & ſcelus hoc deprecaturus. Cùm igitur ad inſulam appuliſſet, & navem ad ſaxum arboremve religâſſet, à Tenne navis retinacula ſecuri abſcindente, ab ingreſſu fuit prohibitus. Id factum proverbio originem dedit, ut, cùm quiſquam ſtrenuè quid negat, & præfractè impedit, id Tennedio bipenni abſcidiſſe dicatur. Præclaris & famâ decantatis viris incunabula dedit Thracia: Tereo Prognes marito, & Orpheo, de quo Poëtæ fabulantur, quòd ipſô ad citharam cantante, dulcedine harmoniæ delinita animalia ſponte ſint ſequuta, quodque ipſe Orpheus magicæ artis fuerit peritiſſimus. His pluribuſque aliis veritati parum conſentaneis Græci fidem largiri non dubitant. Ego certè ſuſpicor Orphea carminum ſuavitate & ornatu cæteros ante ipſum longè ſuperâſſe, & Deorum religioſam invocationem, ſcelerumque commiſſorum expiationes hominibus primum oſtendiſſe.

CRETA.

Septentrio
52
53
54
55
56
57
37
36
35
34
Occidens
Oriens
MARE ÆGÆUM.
Dia
CYDONES
ETEOCRETES
MARE
MEDI= TERRANEUM.
CRETA
INSULA.
Meridies

CRETA.

Rolixum foret, & perquam difficile, omnes recensere populos, qui apud se Jovem, & natum & eductum glorientur. Nam & Messenii hac se laude efferunt, affirmantes Ithomen & Nedam Jovis fuisse nutrices: & ab illa montem, ab hac fluvium sua accepisse nomina. Ab his duabus Nymphis asseverant Jovem à Curetibus clandestinò surreptum, ob metum patris Saturni, in Clepsydra fonte ablutum, & ab eo furto aquæ nomen impositum: quam ob causam haustam ex eo fonte aquam quotidie portant in templum Jovis Ithomatæ. Multò autem æquiùs Creta sibi Jovis incunabula & educationem vendicat, quod ipsum in ore est omnium. Nec minus id quod de Minotauro passim proditum est, sive is homo fuit, seu fera; nam multò insolentiora monstra, nostri etiam seculi mulieres sunt enixæ. At verò taurum Marathonium ajunt Cretenses sibi à Neptuno immissum, quòd Minos imperium maris Græciam alluentis obtinens, nullo singulari honore Neptunum prosequeretur. Hunc Taurum dicunt è Creta in Peloponnesum natando pervenisse, atque unum fuisse de duodecim Herculis laboribus. Postquam verò in Argivorum agros penetrâsset, per Isthmum Corinthiacum in Atticam, ejusque municipium Marathonem profugit; ubi inter alios sibi obvios, etiam Androgeum Minoïs filium interemit. Minos graviter hoc casu percussus, cùm existimaret Athenienses conscios fuisse cædis erga filium suum perpetratæ, non destitit in extremas eas conjicere angustias; sicut eum eo pacisci cogerentur, quotannis se pueros septem totidemque puellas in Cretam missuros ad Minotaurum Gnossico Labyrintho inclusum. In eodem Labyrintho etiam Dædalus detentus unà cum filio Icaro, cùm esset capitalis criminis accusatus à Minoë, effugium quæsivit fabricatis sibi & filio exiguis navigiis, quibus à se tum primò inventa vela addidit, ut hac arte Minois classem, remigio tantùm instructam, secundo adjuti vento præverterent. Sic quidem incolumis evasit Dædalus: Icari verò navis imperitiâ gubernatoris undis obruta fuit, ac penitùs eversa: Submersum Icarum æstus Maris in insulam Pergamo propinquam ejecit, tunc temporis nomine carentem. Hercules fortè fortuna in ea loca delatus, agnitum Icari cadaver sepeliit, aggestô terræ exiguô tumulô, in promontorio, quod in Ægæum mare protenditur. Ab hoc Icaro tum insula, tum Mare ipsam alluens, suam accepit denominationem. Cretenses leges suas à Minoë sibi traditas profitentur, easque non inconsulto Deo latas, Homerum de hac legum à Minoë traditarum sanctitate aliquid innuisse arbitror his versibus:

Cnossus in hac, urbs ampla, novem quam rexerat annis,
Cum Iove cui sermonis erant commercia, Minos.

Descri-

Describit idem Homerus Cretam, ejusque incolas:

Creta jacet medio tellus circumflua ponto,
Aspectu formosa, & fertilis ubere glebæ,
Nonaginta illic variis cum gentibus urbes,
Permixti sermone viri. Hic cernuntur Achai,
Magnanimique Eteocretes, validique Cydones,
Gensque Trichaices Dorum, divique Pelasgi.

Insulas autem circa Cretam ita describit:

— — — Creta direxit ad oras:
Incolit hancce Cydon, & Iardanus irrigat amnis,
Hic circumfuso pulsatur ab æquore cautes,
Præruptum tollens, Gyrtonis ad extima culmen.
Ad Phæstum hinc pellente Noto cum murmure fluctus,
Ingens exiguo constringitur obice Nereus.

In prioribus versibus Homerus nonaginta civitatibus habitatam ait Cretam. At in navium enumeratione eandem vocat Hecatompolin, hoc est, centum urbes comprehendentem.

Dux erat Idomeneus Cretensibus, inclytus armis,
Qui Cnossum & muris validam Cortyna colebant,
Lyctum, Miletumque & terrâ albente Lycastum.
Phæstumque Rytiumque, insignes civibus urbes,
Atque alii centena habitantes oppida Cretæ.
His erat Idomeneus Dux fortibus inclytus armis.

EUBOEA

EVBOEA INSVLA.

52 53 Septentrio 54 55

PELASGICVS SINVS.

ÆGÆUM PELAGUS.

ACHAJÆ PARS

Scarphea

Cnemides

Acriphia

Anthedon

Opus

Medoa

Hyria

Thebæ

Onchestus

Allartus

Aulis

Oropus

Euripus

Lelantus Campus

Metropolis

Ægæ

Orobiæ

Scarphe

Dryopes

Oreum Ellopia

Histiæotis

Dium

Artemisium

Methone

Ochalia

Oechalia

Dystus

Zeleia

Cave Euboæ

Geræstus

Caphareus

Amarynthus

Styra

Marmarium

Palæmonum

Andrus

Gyarus

Cynosuræ prom.

Diana promont.

Athenæ

Gyræ petræ

Gerestus

Cyrus petræ et Capharides et Choerades

Occidens

Oriens

39 38 37

52 53 Meridies 54 55

E U B OE A
INSULA.

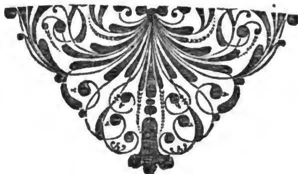
Erum humanarum fortunæ, locis etiam antea obſcuris & pene incognitis, famam ex eventu aliquo ſolitæ ſunt conciliare. Pſyttaliam enim, inſulam prope Salaminem, ex eo quod iſtic Medorum exercitus ferè omnis fuſus ſit ac deletus, nomen ſibi acquiſiviſſe novimus. Et Sphacteriam clades Lacedæmoniorum; Cannas oppidulum, Romanorum interitus celebres fecit & omnibus decantatas. Similiter Caphareus Eubœæ promontorium famigerabile adeptum eſt nomen à Græcorum cum Agamemnone ab excidio Ilii redeuntium iſtic facto naufragio. Etenim Argivi, quotquot terram attingere poterant, frigore & inediâ prope omnes enecti, fuſis votis precati ſunt, ut Deorum aliquis in tantis anguſtiis ſoſpitator illis dignaretur adeſſe. Parum progreſſis Liberi patris ſeſe antrum obtulit: & in illo Dei iſtius ſimulachrum: fuerant autem in iſto antro plures capræ ſilveſtres, ut ſe à tempeſtate defenſarent, congregatæ. Ex his mactatis, tum carnes ad cibum, tum pelles ad corporis tegumenta frigori propulſando ſibi pararunt. Ceſſante tempeſtate, navibuſque reconcinnatis, reduces in patriam ſimulachrum iſtud ex antro ſecum deportarunt. Philippus Demetrii filius tres urbes caſtellis & præſidiariis munivit, ut ipſi adverſus Græcos propugnacula eſſent, eaſque urbes ex ſuperbia & contemptu Græci nominis injurioſâ voce appellavit Claves Græciæ. Fuerunt iſtæ urbes ad coërcendam Peloponneſum Corinthus; ad Eubœam & Bœotiam ac Phocenſes Chalcis, Euripo adſita; ad Theſſalos & Ætolorum gentem reprimendam, Magneſia ſub Pelio monte. Ea de cauſa Chalcenſes arbitror in patrio numiſmate ſymbolo uſos compedum. Quòd autem tam miſerabili ad Caphareum clade Græci fuerunt affecti, ejus exitii auctorem ajunt fuiſſe Nauplium Neptuni filium. Hic enim ulturus mortem filii Palamedis, quem Græci lapidibus obrutum interfecerant, ipſis cum tempeſtate conflictantibus ignem è Caphareo oſtendit, ad quem claſſis tanquam ad portum vela dirigens, ad ſcopulos illecta, magna ex parte colliſa periit. Cæterùm hunc quem dixi Palamedem, non lapidibus obrutum, ſed à Diomede & Ulyſſe mari ſubmerſum eſſe, cùm piſcatui operam daret, in carminibus legi, quæ Cypria vocantur. Eretriæ Triphylicarum Eretriarum colonia potens admodum

fuit olim civitas; poteratque in bellum emittere armatos equites ſexcentos, & currus bellicos ſexaginta: imperium tenens in inſulas Tenedum, Andrum & Chium. Celebris etiam fuit Eubœa ob religionis curam, & Templorum Diis dedicatorum ſanctitatem: Dianæ Amarynthidis, Dianæ Eubœæ, Apollinis Selinuntii, Oraculi Oropici, Neptuni exadverſum Sunio ſiti. Eretrii ſymbolo utebantur, Dianâ: Iſtiæi, Neptuno, marino piſci inſidenti. Eubœenſium Homerus meminit in catalago:

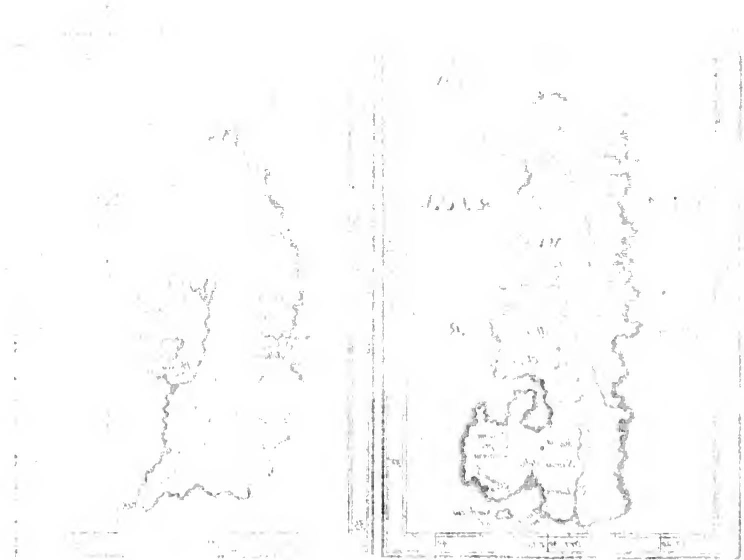
Quique Eubœam habitant, Mavortia pectora, Abantes.

SAMUS

SAMUS.

Occidens

Oriens

ICARIUM MARE.

SAMUS.

Gorgias

Assorus

Ipnusia

Amphilysus

Leucothea

Tauropolium quod est Dianae Templ.

Gigarton

Hypnus

Astypalaea

Chesias

Cesius

Samus Urbs

Posidonium promontoriu

Laura

Narthecus ins.

RHODUS.

Septentrio

Meridies

Occidens

Oriens

Thoantium

Pydne

Atabyrus mons

Rhodus

Cretenia

RHODUS.

Inessa fons

Thera

Ochyroma Castellum

Physcus

IXIA.

Achaia

Lindus

Ialysus Vicus

Mnasyrium

Mylantia prom.

SAMUS ET RHODUS.

N Athleticis certaminibus, & præliis navalibus inter omnes Jônes palmam obtinuerunt Samii. Urbs Samus supra Mycalen Jonum sita est: de ea Asius Amphiptolemi filius, è Samo oriundus hæc suis carminibus inseruit. Leogoro Proclis filio, regnum Samiorum, defuncto patre, obtinenti, Ephesii bellum intulerunt Duce Androclo: victoriâ potiti Samios insulâ expellunt, criminati eos unà cum Caribus insidias Jonibus struxisse. Superstites è bello Samii, patria profugi, partim in insulam concesserunt Thraciæ propinquam, quam deductâ istuc coloniâ Samothraciam appellârunt, cùm priùs vocaretur Dardania: partim cum Leogoro circa Æneiam ex opposita terræ continentis parte arcem exstruxerunt, Decimô pòst annô Samum adorti Ephesios inde ejecerunt, ac denuò incoluerunt patriam insulam. Junonis delubrum quod apud Samios est ab Argonautis structum nonnulli existimant, ac simulachrum Deæ ex urbe Argis istuc devectum. Samii ipsi apud se natam Junonem asserunt, prope flumen Imbrasum, sub vitice, quæ in Hereo seu Junonis templo sponte sua pullulavit. Unde manifestum est delubrum istud inter antiquissima templa meritò censendum: cujus etiam aliquod apparet in ipso simulachro indicium. De simulatâ Samiorum assentatione, Jonum est in eos dicterium: Duos parietes unâ fideliâ dealbare solitos. Nam cùm Alcibiades triremes Atheniensium circa Joniam ad prælium instructas haberet, multi Jonum ipsi adulantes, ac præcipuè Samii, statuam Alcibiadis æream in templo Junonis, prope Deam erexerunt. Captâ verò ac dissipatâ à Lysandro Atheniensium classe ad Ægospotamos, iidem Samii Lysandro in Olympiâ similem erexerunt statuam: Prioris hæc est inscriptio:

Quæ pietas Samiæ sacravit publica plebis,
In templo magni, stant monumenta, Iovis.

Hæc inscriptio eos, qui dedicârunt, ostendit: altera verò laudem continet ipsius Lysandri.

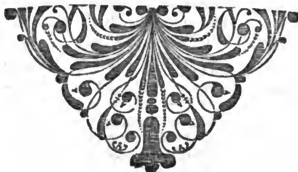
Quòd patriam Lysander, Aristrocritumque parentem
Ornâsti, æterno nomen honore geris.

Id quod Samii fecerunt, reliquis etiam hominibus penè omnibus familiare est, & prope perpetuò usurpatum, ut potentioribus assentiantur, & palpum obducant iis, quos aut metuunt, aut à quibus aliquid sibi profuturum exspectant. De Jove cecinit Homerus:

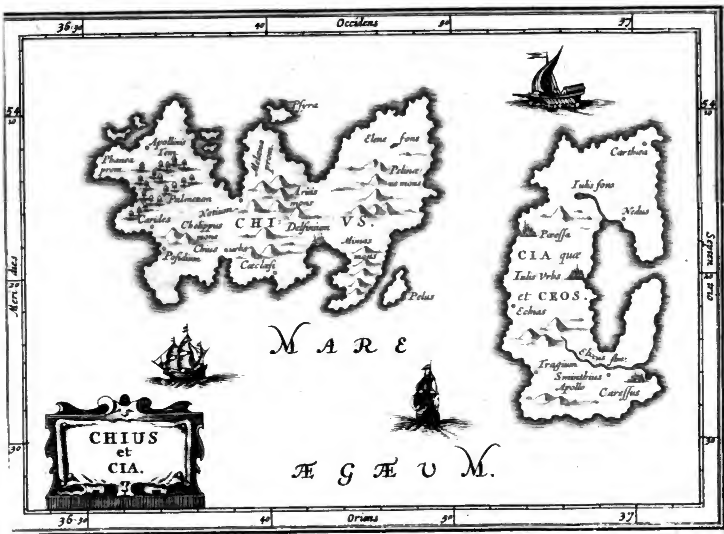
Supremo multas à culmine diruit urbes.

Hoc ut de aliis pluribus, ita de Rhodo etiam non incommodè aliquis dictum arbitraretur. Sicyoniorum oppidum violenter irruens terræ motus, incolis pene

vacuam reddidit: ingentem quoque civitates circa Cariam & Lydiam ab eodem infortunio calamitatem sunt expertæ. Rhodus certè tam enormiter à terræ motu conquassata est, ut plurima admiratione dignissima prorsus interierint. Imperator autem Antoninus miserè laceratam reficere sategit, tum regio favore ac benevolentiâ, tum impensarum abundantissimâ largitione restaurationem ejus promovens. Celebratissimi sunt Rhodiorum muri, ut & Babylonii, & Memnonii in Susa Persidis: nec non Ambrysii in Phocide, & Byzantini. Adversus Rhodios Antigonus miserat Demetrium cum immenso exercitu, & classe copiosa: spe ductus si in suam potestatem redigere posset expugnatam insulam, eâ se usurum tanquam propugnaculo contra Ægyptios. Ipsi autem Rhodii generosâ alacritate, & industrè paratis machinamentis fortiter resistebant obsidentibus, adjuti simul à Ptolomæo totis viribus eis suppetias ferente. Præter virtutem bellicam Rhodios etiam in exercitiis gymnasticis solertes se dedisse, argumento sunt imagines & statuæ Rhodiorum in Jovis Olympii templo dedicatæ: Diagoræ, ejusque nepotum. Diagoras hic cum filiis Acusilao & Damageto ad Olympica certamina descendit; Victores adolescentes, per medium spectantium cœtum humeris patrem portabant, quem universus populus floribus conspersum felicem prædicabat ob filios. Erecta ibidem est & statua Pisodori, Diagoræ ex filia nepotis, qui in puerorum certamine palmam obtinuit, quam mater viri Athletæ habitum induta ad ludos Olympicos ipsa exercuerat.

CHIUS

Occidens
Oriens
Meri dies
Septen trio
CHIUS
et
CIA.
MARE
ÆGÆUM.
CHI VS.
Pſyra
Apollinis Tem.
Phanea prom.
Palmenon
Carides
Notium
Chelippus mons
Chius urbs
Poſidium
Cœclaſi
Delfinium
Ariüs mons
Melæna prom.
Elene fons
Pelinæus mons
Mimas mons
Pelus
Carthæa
Iulis fons
Nedus
Pœeſſa
CIA quæ
Iulis Vrbs
et CEOS.
Echnas
Elixus flu.
Tragium
Sminthius Apollo
Careſſus

CHIUS ET CIA INSULÆ.

ON Tragœdiarum ſcriptor in hiſtoriarum ſuarum monumentis recitat, Neptunum in deſertam aliquando veniſſe inſulam, atque illic cum nympha congreſſum: quâ parturiente, copioſam ex aëre nivem prolapſam, & ab ea nive nomen puero inditum Chius: eundem Deum ex aliûs nymphæ complexu filios progenerâſſe, Aggelum & Melana. Poſterò tempore Oenopionem adductis ſecum filiis Talo, Evanthe, Melane, Salago & Athamante in Chium navibus appuliſſe: ſub cujus imperio etiam Cares & Abantes ex Eubœa in Chium venerunt. Defuncto Oenopione & liberis, ſucceſſit in regno Amphiclus, qui itidem oraculo monitus iſtuc devenerat ex urbe Heſtiæa Eubœæ. Longo pôſt tempore Hector Amphicli abnepos, ipſe etiam Rex Chiorum, Abantes & Cares, inſulæ inquilinos bellô adortus, magnam eorum partem præliô fudit, ſuperſtites pactis conditionibus in exilium abire juſſit: Sopitô bellô, compoſitiſque inter ſe diſſidiis, Hector recordatus, æquum eſſe, ut concordi voto cum Jonibus commune ſacrum offerretur in Panionio, ſeu Jonum conventu. Id cùm eſſet factum, ipſe ab univerſo Jonum concilio, fortitudinis ſuæ & virtutum præmio tripode fuit donatus. Hæc ſunt quæ de Chiis rettulit Jon. Ad Chii inſulæ celebritatem non parum momenti adfert pium Ariſtæi factum, quem Apollo juſſerat in Chium navigate: Cùm enim Græcia omnis peſte infeſtaretur, Ariſtæus pro Græcis ſacrificia & vota obtulit: quibus effectum, ut Græci ea calamitate liberarentur. In ea inſula etiam eſt vini proventus, abundantiâ & generoſitate apprimè nobilis & commendabilis. Neque minorem famam ei conciliavit fanum Veneris: & Harpyjæ à Calai & Zete profligatæ, Boreæ & Orithyjæ filiis: quo argumento Chii in numiſmate patrio Harpyjarum imagine utebantur. Oſtenditur etiam in hac inſula Homeri ſepulchrum, quem à Clymene genitum Ietæ aſſeverant. At verò Cyprii Homerum apud ſe natum eſſe ſeriò contendunt, ejuſque matrem nominant Themiſto, fœminam indigenam: de ejus etiam ortu ajunt Euclum fatidicos edidiſſe verſus:

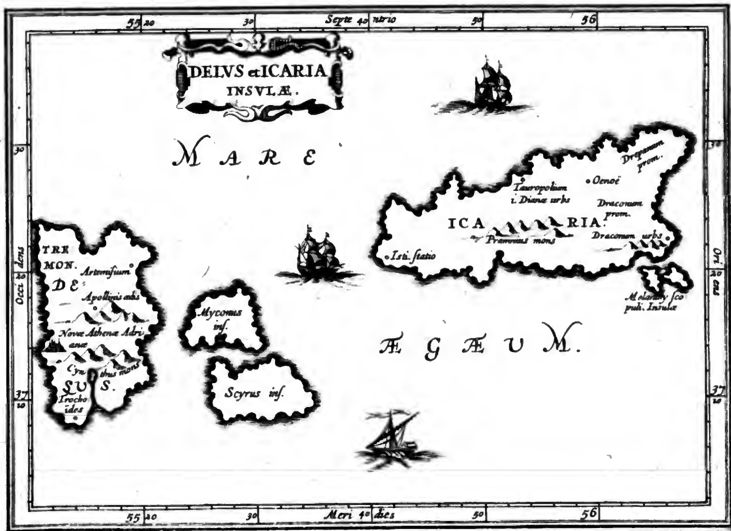
Producet vatem pelago circumſona Cyprus,
Quem fauſto pariet nixu Heroina Themiſto,
In campis, locuplete procul Salaminis ab urbe.
Hic patriam linquens, vectus per cærula ponti,
Carmine Græcorum clades & funera cantans
Æternum peraget, curtis immortuus, ævum.

Fuit Chiis ingens cum Erithræis contentio de ſimulachro

chro Herculis. Hoc certè simulachrum nullâ parte simile est aut Atticorum vetustissimis, aut iis, quæ vocantur Æginæa: Sed si exquisitiùs perpendas, omninò Ægyptium potest censeri. Insistit Deus schediis, sive rati temerè & subitò compactæ, super quam ipse è Tyro Phœniciæ istuc delatus memoratur; quâ autem de causâ ipsis Erythræis non est compertum. Appulsa fuit ad littus Jonum ratis, prope Templum Junonis Messatæ: medio loco situm navigantibus è portu Erythræo ad Chium insulam. Cùm verò promontorio adhæsisset, utrique tum Chii, tum Erythræi, summis viribus contenderunt ad se pertrahere simulachrum; quod cùm frustra conati essent, homo quidam Erythræus (Phormio ipsi nomen) è mari & piscatu victum quærere solitus, sed è morbo oculis captus, in insomnio sibi detectum consilium civibus aperuit: scilicet, si Erythrææ mulieres sibi capillitium detonderent, atque ex eo viri plecterent funiculum, fore ut eo ratem ad se possent pertrahere. Cives quidem fœminæ non poterant persuaderi, ut somnio fidem habentes, comam sibi abscindi paterentur; à Thracibus autem mulieribus, quæ, licèt ortu ingenuæ, spontaneis tamen servitiis victum quærebant, impetratum fuit, ut tondendam sibi comam præberent: atque ita in Erythræorum potestatem simulachrum devenit. Ipse etiam piscator cæcitate liberatus, reliquo vitæ suæ tempore oculis probè usus dicitur.

DELUS

DELVS et ICARIA INSVLÆ.
MARE
ÆGÆUM.
ICARIA.
Tauropolium i. Dianæ urbs
Oenoë
Drepanum prom.
Draconum prom.
Draconum urbs
Istifstatio
Pramnius mons
Melantij scopuli. Insulæ
Mycomus inf.
Scyrus inf.
Artemisium
Apollinis edes
Novæ Athenæ Adrianæ
Cynthus mons
Trochoides
Septentrio
Meridies
Occidens
Oriens
55
20
30
40
50
56
37
10

DELUS ET ICARIA.

Elus totius Græciæ olim fuit emporium, sola Numinis Divinitate incolis securitatem præbens, Menophanes autem Dux exercitus Mithridatici, sive religionis contemptu, sive regio mandato impulsus, (homo enim soli lucro inhians quæstui divina omnia postponit) hic, inquam Menophanes insulam nec mœnibus cinctam, nec armorum præsidio munitam triremibus invasit, cæsisque tum exteris hospitibus, qui istuc peregrè venerant, tum ipsis incolis jugulatis, pleraque negotiatorum mercimonia diripuit, donaria sacra abstulit, conjuges liberosque civium in servitutem redegit, ipsamque urbem solo æquavit. Dum ita vastatur diripiturque urbs, Barbarorum aliquis simulacrum Apollinis contumeliosè in mare projecit, quod ab æstu impulsum in Bœotarum regionem delatum est, eaque regiuncula inde appellationem Epidelii obtinuit. In Delo Apollinis & Latonæ templa maximè sunt celebria. Supra urbem mons est sublimis & asper Cynthius, ipsamque insulam Inachus fluvius perlabitur. Hæc jam à priscis temporibus gloriosam famam exinde meruit, quòd prima dedisse incunabula memoretur Apollini & Dianæ. In ipsa Delo neque sepeliri mortuum fas erat, neque rogo cremari: sed in Rheniam cadavera efferebantur portui prætensam, in qua etiam Deliorum monumenta & sepulchra. Sed neque canem nutriri in insula religio concessit. Quòd autem Diana non Latonæ sed Cereris filia fuerit, Æschylus Euphormionis filius ex Ægyptiorum opinione Græcos docuit. Sed hoc veritati non videtur consentaneum. Certè Apollo & Diana à Deliis impensè coluntur, & utriusque matri Latonæ Argivi Templum consecrârunt, unaque Apollini simulacrum operâ Praxitelis elaboratum. Quæ prope Deam cernitur, virginis imaginem Chlorin appellant, eamque Niobes fuisse filiam, atque ab initio Melibœam vocatam asserunt. Confixis autem ab Apolline & Dianâ Amphionis liberis, hanc & Amyclam è reliquorum fratrum ac sororum numero solas fuisse conservatas, eò quòd Latonam essent deprecatæ. Melibœam verò præ terrore confestim invasit pallor per totam illi vitam inhærens, cujus coloris argumento loco Melibœæ Chloridis nomen adepta est. Has ajunt Argivi primitus matri Latonæ delubrum exstruxisse. At verò ego Homeri versibus & auctoritati plus quàm reliqui tribuens nullum arbitror è Niobis liberis superstitem mansisse. Testimonio mihi est versus Poëtæ:

Hos omnes illi duo confecere sagittis.

Apollo

Apollo verò & Diana dicuntur ubivis locorum gravissimas sumpsisse pœnas de iis, qui Latonam cùm uterum ferret vagabundam, & ad ipsos accedentem contemptim repulissent. Cùm autem Dii jam memorati in Tegeatarum venissent regionem, Scephrus Tegeati filius clandestinum cum Apolline sermonem contulit. Limon verò, unius itidem Tegeati liberorum, suspicatus arcanum hoc colloquium sui calumniam esse, impetu in fratrem facto, eum interfecit. Sed meritam cædis ultionem Limon illicò expertus est, Dianæ sagittis confixus. Tegeates & Mœra Deum sacrificio placant. Exortâ deinde ingenti sterilitate, ex oraculo Delphico jussi sunt Manibus Scephri lugubria ferre parentalia.

TEMPE

MACE-
DONIÆ
PARS.
Vallæ
HERMAICUS
SINUS.
Elicon flu.
Ara Iovis
Olympus mons
Larißa
Oßa mons
Pelius mons
Iaolcus
Boebeis
lacus.
Iovis Templum
Glaphyrus
Boebe
PELASGICVS
SINVS.
TEMPE.
Pheræ

TEMPE THESSALA.

Aurea Thessaliæ loca, felicesque recessus,
Et picturatos æterna Iaspide campos
Ingrediar. Phœbo stat amicas cernere sedes,
Et castam viridi contectam cortice Daphnen.
Est locus Æmonii medio sub sidere cæli,
Quà surgente jugo Pellæas despicit arces,
Arvaque Pieriûm sublimi culmine Olympus.
Miratur longè positam decrescere terram
Sideribus vicinus apex, & vertice firmo
Tardigradæ patitur pulsantia cornua Lunæ.
Non ille irati surgentia flamina Cauri,
Suppositosve timet commistâ grandine nimbos.
Ara tenet culmen, superûm quam cana vetustas
Constituit Patri, meritosque adolevit honores:
Inferiùs tractas nubes, cælique furorem
Ridet. & ista suæ molis monumenta relinquit,
Non ullam inspersos cineres fecisse lituram.
Haud procul, adverso quà surgit tramite clivus,
Ossa supercilium nimbosaque culmina cælo
Tollit, in accessâ renuens vestigia rupe:
Quæ, postquam Enceladus cælo fera prælia miscet,
Terruerat superos dextrâ jaculata Typhœi.
Et nunc apricum terris avertere Solem
Æmoniis conata, minas ac fulmina tollit.
Sed frustra hic fervet furor: immutabile Fatum
Non sinit ut lætis obnubilet invida rebus.
Hæc inter gemini divortia dissita montis,
Tenditur in planum campus, Peneïus amnis
Quem rigat, & medium placidis interluit undis:
Accola gens TEMPE *vocat. Vnus nomina laudum*
Mille capit locus, & Phœbëia carmina poscit.
Non illi artificis ficto simulamine dextræ
Quæritur exter honos: humanæ negligit artis
Obsequium, tantoque labor conamine torpet,
Naturâ superante manus: licèt omnia prendens
Subsidia, intendat totas Industria vires.
Consuluit Natura diu, mersosque profundâ
Explicuit sub mente lares, cùm sedula tantum
Moliretur opus. Iocus illi ac blanda Voluptas
Adstiterunt, jecitque alacer fundamina Risus,
Et Charites, niveusque Lepos, & grata Voluptas
Condita perpetuâ decorârunt arva juventâ.
Mollities longè Divum vestigia servans,
Furtivosque procul tardans Petulantia gressus,
Deliciis habiles lucos, luxuque fluentes
Struxerunt roseosque thoros, & cespite vivo
Formârunt faciles, nativa cubilia, lectos
Sublimes inter quercus, interque cupressos
Coniferas, humiles serpunt in valle myricæ.
Extendens latè sua brachia laurus, obumbrat
Intortas buxos: hederarum flexilis ordo,

Per casulas variis hinc inde amplexibus errans
Contectas operit vivo velamine scenas.
Omnis concordi fluit huc vicinia cursu,
Instauratque epulas. Positos sine lege catinos
Accumulant: genio juvat indulgere, per herbam
Lancibus instructis, strataque in gramine mappa.
Fit levis epoto generosa fidelia Baccho,
Dum bene me, bene te, bene nostram Phyllida, votum
Intonat, & crebras circumfert obba salutes
Admotos labris calices animare jubetur
Fistula, concentusque lyræ, cytharæque susurrus,
Atque omnes superans vocis dulcedine chordas
Virgineo lentè vibratus gutture cantus.
Harmoniæ huic sese dependula ab arbore Aëdon
Iungit, & incesti scelus exitiale tyranni
In varios modulata sonos nova gaudia menti
Ingenerat. Glomerantur aves, gaudentque magistram
Audire, & doctæ sociant sua guttura voci
Illa melos torquet, nulláque imitanda Camœnâ
Carmina: nunc fervens attractâ sibilat aurâ,
Nunc brevia immensis singultibus ilia tendit:
Et modò Mæonias imitantia flamina buxos
Ingeminat, modò Threïciæ vaga murmura chordæ:
Plebs stupet, ac dubia in partes distenditur ambas:
Ora tenent epulæ, demulsæ vocibus aures
Aere pascuntur. Sæpe inter pocula, ramo
Ityn Ityn resonante, animo dum pendit ab ore
Alitis, incautus dextram conviva remisit
Paulatim, & labente sinus sibi proluit auro.
Postquam exempta fames epulis, effunditur omnis
Ad lusum pubes: passim permista juventus
Virgineo cœtu, nexis ex ordine dextris
Alterno pede quassat humum, numeroque rotati
Circumeunt pueri: sequitur vestigia virgo.
Ille repercussam violento robore sursum
Iactat ad astra pilam: juvat illum ludere disco,
Inque gyrum loris agitare volubile buxum,
Aut cursu celeri, aut luctâ superare sodalem.
Ast alius nimium lymphis fluvialibus æstum
Excutit, & calidos quos Sirius ejicit ignes
Egelidis refringit aquis, ac brachia jactat
Sub fluvio, gratam platanis præbentibus umbram:
Contemplaturæ juveniles corporis artus
E mediis tollunt Nymphæ Peneïdes undis
Tempora, & irriguo rorantes imbre capillos.
Hic Paphiæ miles, furtivum pectus amatæ
Virginis accessum, molli sua gaudia dextrâ
Dum tenet, aut pressis delibans oscula labris,
Aut latebras tentans tenui queis mammula filo
Castigata sedet, nodumque occultat eburnum;
Dum timet, intuitu crescentem exasperat æstum,
Et nimiâ queritur properatæ limina lucis
Festinare fugâ: quantum est de Sole relictum
Respicit, ac currum Phœbi tardâsse precatur,
Aut volucres labi rupto temone jugales.
Haud longè, ducto constringitur aggere stagnum,
Illimesque ostendit aquas, gratoque sapore
Allicit ad dulcem sitientia guttura potum.
Bœbein dixere viri: nunquam arduus illis
Iuncus abest ripis, non unquam mollis arundo.
Solstitium aëreo pecori Solesque calentes
Defendit cognata salix: Stabulantur in ulva

Sturnus

Sturnus inops, mergusque levis, fulicaque palustres,
Et clamosus anas, & gaudens carmine cygnus.
Hic aliquis viridante sedens in margine ripæ
Abscondensque cibis uncum fallacibus hamum,
Piscosas populatur aquas: Iam fertur ab imo
Perca vorax fundo: Iam sursum ducitur hærens
Mullus, qui tremulâ motam sub arundine caudam
Vibrat, in assuetos nec perfert aëris haustus.
Illic squamigeræ pecudis, turbaque natantum
Prædones volucres major prædator adacto
Per costas telo transfigit, & illice cantu
Deceptam, aut pedicis, viscataque amite prædam,
Exiguæ portat non empta obsonia cœnæ.
Parte aliâ surgunt solido perfecta metallo
Templa Iovis magni: cedro laquearia splendent.
Ære graves portæ, Pario sola lævia saxo.
Primum palma virens, sterilisque oleaster inumbrat
Vestibulum: patulæ procero stipite laurus,
Et nunquam duris detonsa bipennibus ilex,
Et platani umbrosæ, & tunc non funesta cupressus
Stant circum, ac densis obnubunt atria ramis.
Hæc sedes Iovis; hæc veteris penetralia luci,
In queis solemni peragit sacra feria ritu
Deliciis pridem ludisque operata juventus,
Et jam fessa jocis: petulantis crimina facti
Tollere lustralis properans aspergine lymphæ,
Aut pecudum fibris, aut larga cæde bidentum.
Ecce bovem niveâ succinctus veste Sacerdos,
Fronde coronatum quernâ, multumque superbum
Cornibus auratis, sacram deducit ad aram:
Quem postquam prostravit humi, jugulumque resolvit,
Olli nudato salientes pectore fibras
Inspicit, & Phœbum mediis spirare sub extis
Indicat, inque vagos trepidantia viscera fluctus
Porricit, irriguis Elicon ubi volvitur undis.
Adstant nobilium creti de stirpe parentum
Imberbes pueri, quos miro Delphica tellus
Miserat huc luxu, postquam labentibus annis
Sponderet gravidam trieteris tertia messem.
Hi plenâ portant Panchæum munus acerrâ,
Libamenta Diis: Phœbi quibus ignibus ara
Incaleat, magnique Iovis delubra vaporent.
At Calathos, sancti textos è vimine Pindi,
Vertice, devoto stipatos munere, gestant.
Vnde Salat florum omne genus, fragrantia Veris
Germina, & hortorum quondam ornamenta, decusque,
Nunc sacras aras, & pulvinare supremi
Ornatura Iovis: ferrugineis hyacinthis
Purpura vernantum, nitet intertexta Rosarum,
Narcissusque, Crocusque, & suave rubens Amaranthus,
Et violis saliunca comes, & lutea caltha,
Et quondam à Nympha nomen sumptura Tulippa
Lilia, quam specie at nullâ virtute decoram
Ambibant proceres: cujus pretiosa cupido
Insanire facit stultos post secla nepotes.
Tu quoque Thessalico laudem famamque dedisti
Phœbe pater, campo: tua per dispendia crevit
Huic decus & celebris felici gloria terræ.
Hic contemptus Amor cæso Pythone superbum
Te domuit, fregitque suis tua tela sagittis.
Cùm castum trepidare novo sub cortice pectus
Sentires, gelidoque dares vana oscula libro.

Nam quæ maternæ succrescit plurima ripæ
Laurus, quæ patriis succumbit fronde fluentis,
Virgo fuit quondam: vidit Penëius amnis
Mutatæ faciem Daphnes, novaque ora puellæ,
Et nunc, illa tuos ubi virgo elusit amores,
Aëreas humilis LAURI MONS *surgit in auras:*
Vnde petunt Clario cingendi tempora serto
Præmia virtutum, & doctrinæ insignia, Vates.
Quis decus Æmonii fando, quis gaudia campi,
Exæquet? nimio fessæ mihi pondere vires
Deficiunt; vox fracta gravi sub mole fatiscit:
Nec tenui augetur tantarum gloria rerum
Carmine, nec crescit Titan face, linea puncto.

CORIN-

VETERIS CORINTHI ICHNOGRAPHIA.

Porta Lechæa
Mercurius
Apollo
Pirene fons
Herodes atticus
Porta parva propylæa
Herculis statua
Mercurii Neptuni et Leucotheæ simulacra
Herculis signum
Lerna fons
Thermæ
Gymnasium
Porta Cenchrææ
Iovis et Æsculapii T.
Veneris armatæ ædis
Matris Deorum Tem.
Cupidinis statua
Iupiter Capitolinus
Thermæ Adrianæ
Theatrum Herculis
Columna et thronus Magnæ Matris
Octaviæ sacrarium
Porta Teneatica
Minervæ Chalinitidis statua
Iovis simulacrum
Fons Adriani
Omnium Deorum Templum
Acrocorinthus arx
Pavoris statua
Medeæ liberorum sepulc.
Liberi Patris signa
XVII
Pirenæ antra
Dianæ Ephesiæ imago
Minervæ sedes
Crenæ fons
Porta Titenia
Odeum
Glauce fons
Veneris statua
Balneæ
Lucinæ fanum
Veneris fanum
Porta Sicyonia
Apollinis T.
Neptuni Tem.
Bunææ Iunonis delubrum
Lyci monumentum
Apoll. simulacrum
Serapidis Canopici delubrum
Isidis Pelagiæ T.
Necessitatis ædis
Ara Solis
Porta Nemeatica

CORINTHUS.

Orinthiorum urbs multa habet præclara & memoratu digniſſima. In foro viſuntur Dianæ cognomento Epheſiæ, & Liberi Patris lignea ſimulachra duo, præter faciem omnino deaurata: alterum Lyſium appellant, alterum Baccheum. De his lubet hæc adſeribere. Pentheus cùm multa in Bacchum contumelioſè & injuriè feciſſet, auſus etiam fuit Cithæronem montem adire, arcana mulierum ſacra ſpeculaturus. Ea cùm ex adſcenſa arbore eſſet intuitus: deprehenſum fœminæ, facto impetu vivum dilacerarunt, & membratim diſcerpſerunt. Facinus hoc exſequutæ à Pythia divinum monitum acceperunt (Corinthii ita narrant) ut arborem illam quærerent, & ex inventa confici curarent ſimulachra, eaque divinis proſequerentur honoribus. A propylæis paullulum recedentibus occurrit Hercules æneus: à quo ingreſſus datur ad Pirenes aquam. De hac Pirene fabulantur, quòd cùm impensè lugeret filium Cenchriam, à Diana non ſponte, ſed per incuriam interemptum, tantum effuderit lacrymarum, ut è Nympha in fontem fuerit converſa. Fons ille candido marmore exornatus, exſtructas habet cellulas in modum ſpeluncarum factas, è quibus in caſtellum ſeu labrum ſub dio poſitum, aqua defluit guſtatu jucunda; in qua etiam æs Corinthium candens demergitur: neque alterius generis ære Corinthii utuntur. Ad fontem Pirenen Apollinis etiam eſt ſignum; & ſeptum, in quo depicta ſunt Ulyſſis in procos facinora. Retro euntibus rectâ ad Lechæam viâ, Mercurius cernitur æreus, cui adſtat Aries: eam fortè ob cauſam, quòd præ reliquis Diis curam pecoris gerat Mercurius, & gregum fœturam promoveat: quò etiam reſpexit Homerus in Iliade:

Hic pecorum dives Phorbantis filius, Hermes,
Quem ſupra reliquos coluit, gregibuſque beavit.

Quæ de Mercurio & ariete in magnæ Matris myſterio dicuntur, lubens prætereo. Calida lavacra apud Corinthios reperiuntur non pauca, partim publici uſus & ſumptu publico exſtructa, partim ab Adriano Imperatore ædificata. Omnium autem celeberrimæ ſunt balneæ Neptuni fano propinquæ, opus Euridis Spartiatæ, lapidibus hæ ſunt exornatæ tum aliis, tum præcipuè in Laconicæ vico Croceæ vocato, excisis. Fontes paſſim per urbem diſperguntur, cùm jugi & locupletiſſima aquarum copia abundent: ſed maximæ æſtimationis eſt fons ab Adriano Imperatore, aquæductu à Stymphalo facto in urbem delatus: nec minus celebris eſt fons Glauces, in quem, ut fama fert, ſeſe præcipitavit Glauce, ſalutarem rata eam aquam fore adverſus Medeæ veneficia. Supra illum fontem ædificatum eſt Odeum, & prope, monumentum erectum Medeæ filiis, quorum nomina

Mermerus & Pheres: lapidibus eos fuisse obrutos ajunt Corinthii, propterea quòd insidiosa matris munera Glaucæ attulissent. Quandoquidem verò insontes nec meritâ morte perierant, infantuli Corinthiorum nefas hoc, immisso ipsis lethali morbo, luere sunt coacti, usque dum ex Oraculo sacra interemptis annua facerent, & Pavoris statuam dedicarent, in speciem mulieris, terribili admodum forma effictam. Ab hoc monumento non procul abest Chalinitidis, seu Frenatricis, Minervæ delubrum: Minervam enim ajunt præ reliquis Diis auxilio fuisse Bellerophonti, eique Pegasum obtulisse, quem ipsa perdomuerat, & sua manu frenum imposuerat. Propinquum huic delubro est nudum Herculis signum Dædali arte elaboratum. Quæcunque verò fabricavit Dædalus, aspectu quidem rudia, nec admodum speciosa apparent, inest tamen illis aliquid divini, & Numinis afflatum spirans. Acrocorinthus prærupta est rupes urbi imminens, quam ajunt Briareum arbitrum Soli adjudicasse: Solem autem eam concessisse Veneri. Ascendentibus Acrocorinthum fanum est Veneris, & pone illud fons, quo Sisyphum Asopus donavit, Sisyphus enim raptam à Jove Æginam Asopi filiam non ignorans, non potuit adduci ut Jovi indicium faceret, antè quàm ipsi aquam indulsisset in Acrocorintho: quam cùm à Jove impetrâsset, fons ille cœpit scaturire: hujus verò indicii pœnam (si cui ita credibile videtur) apud inferos luit Sisyphus. Memorant nonnulli eundem fontem Pirenen esse, & ex eo aquam defluere in urbem. Asopum autem fluvium Phliasii & Sicyonii affirmant advenam & peregrinum, non indigenum esse amnem, Mæandrum enim è Celænis ortum per Phrygiam & Cariam in mare juxta Miletum exire, illinc autem sub mare occulto meatu in Peloponnesum prorumpere, atque ibi fieri Asopum. Simili modo etiam Delii profitentur Inopum è Nilo, arcano per oceanum itinere in Delum pervenire: adeoque ipsum Nilum esse Euphratem: qui à paludibus absorptis supra Æthiopiam demum erumpat, atque istuc Nilus fiat. At verò hic Asopus ex agro Phliasiorum primùm scaturiens Sicyoniam perlabitur, & in mare exit Sicyonium. Diversus ab hoc est Asopus Bœotius, cui peculiariter à natura indultum est proceros admodum, & insigni magnitudine juncos producere.

INDEX

INDEX
TABULARUM.

FINIS.

NON
CIRC

